

Bi5120c Antropologie cvičení

Požadavky:

1. Docházka – maximálně 2 absence
2. Protokoly – 8 x za semestr
3. Zápočtový test

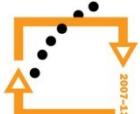
Náplň cvičení:

- **Kosterní systém.** Typy kostí lidského skeletu. Rozlišení jednotlivých kostí a zubů dočasného a trvalého chrupu.
- **Určení minimálního a maximálního počtu jedinců** z fragmentárního kosterního materiálu.
- **Určování pohlaví a věku z kosterního materiálu.** Morfologické a morfometrické metody.
- **Somatoskopie.** Popisné znaky na hlavě (krajina čelní, krajina nosní, krajina rtů a brady, krajina očí, ušní boltec, vlasy a vousy, oči). Popisné znaky na těle (hrudník, horní končetina, dolní končetina).
- **Dermatoglyfika.** Snímání otisků prstů a dlaní. Vyhodnocování otisků. Útvary na prstech ruky. Útvary na dlaní. Dermatoglyfy a chromozomální aberace.
- **Antropometrie.** Měření základních tělesných rozměrů, počítání indexů. Celostátní antropologické výzkumy.
- **Složení lidského těla.** Metody odhadu tělesného složení. Hodnocení optimální hmotnosti (BMI, FMI, Rohrerův index, WHR index).
- **Typologie tělesné stavby.** Historie typologie. Variabilita tělesné stavby člověka.



Bi5120c Antropologie cvičení

1. Kosterní systém (*Systema sceleti*)
2. Typy kostí lidského skeletu.
3. Rozlišení jednotlivých kostí a zubů dočasného i trvalého chrupu.
4. Základní antropometrické body na lebce.





Typy kostí

1. Kosti dlouhé (*osса longа*)

- délka kostí převládá nad ostatními rozměry
- rozlišujeme na nich proximální epifysu, diafysu a distální epifysu
- např. dlouhé kosti končetin (humerus, femur)

2. Kosti krátké (*osса brevia*)

- všechny tři rozměry jsou přibližně stejně velké
- často mají tvar nízkých válců, krychlí, hranolů apod.
- např. obratle, kosti karpální, kosti tarzální

3. Kosti ploché (*osса planа*)

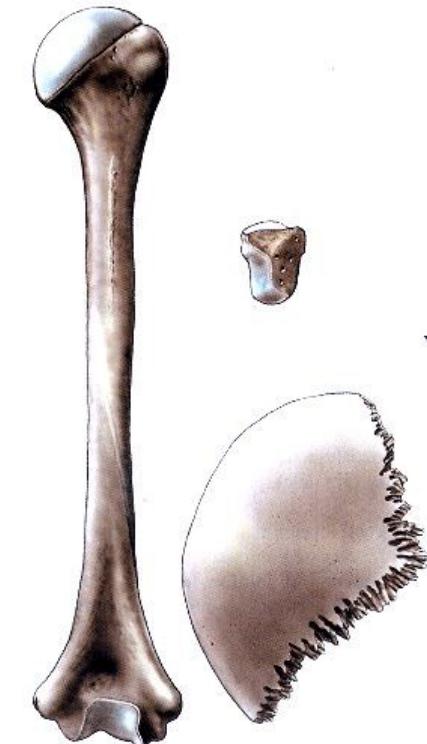
- mají jeden rozměr menší a dva zbývající větší, připomínají desky nebo ploténky
- např. kosti klenby lebeční, lopatka, pánevní kost

4. Kosti nepravidelného tvaru (*osса irregularia*)

- např. kosti obličejového oddílu lebky

5. Kosti vzdušné (*osса pneumatica*)

- obsahují dutinky vystlané sliznicí a vyplněné vzduchem
- např. lebeční kosti obsahující tzv. sinusy (kost čelní, čichová, horní čelist)



Obr. 73. ZÁKLADNÍ TVARY KOSTÍ; dlouhá kost (pažní kost člověka), krátká kost (jedna ze zápěstních kostí), plochá kost (temenní kost člověka)

Lebka (*cranium*)

Lebku rozdělujeme na dva oddíly:

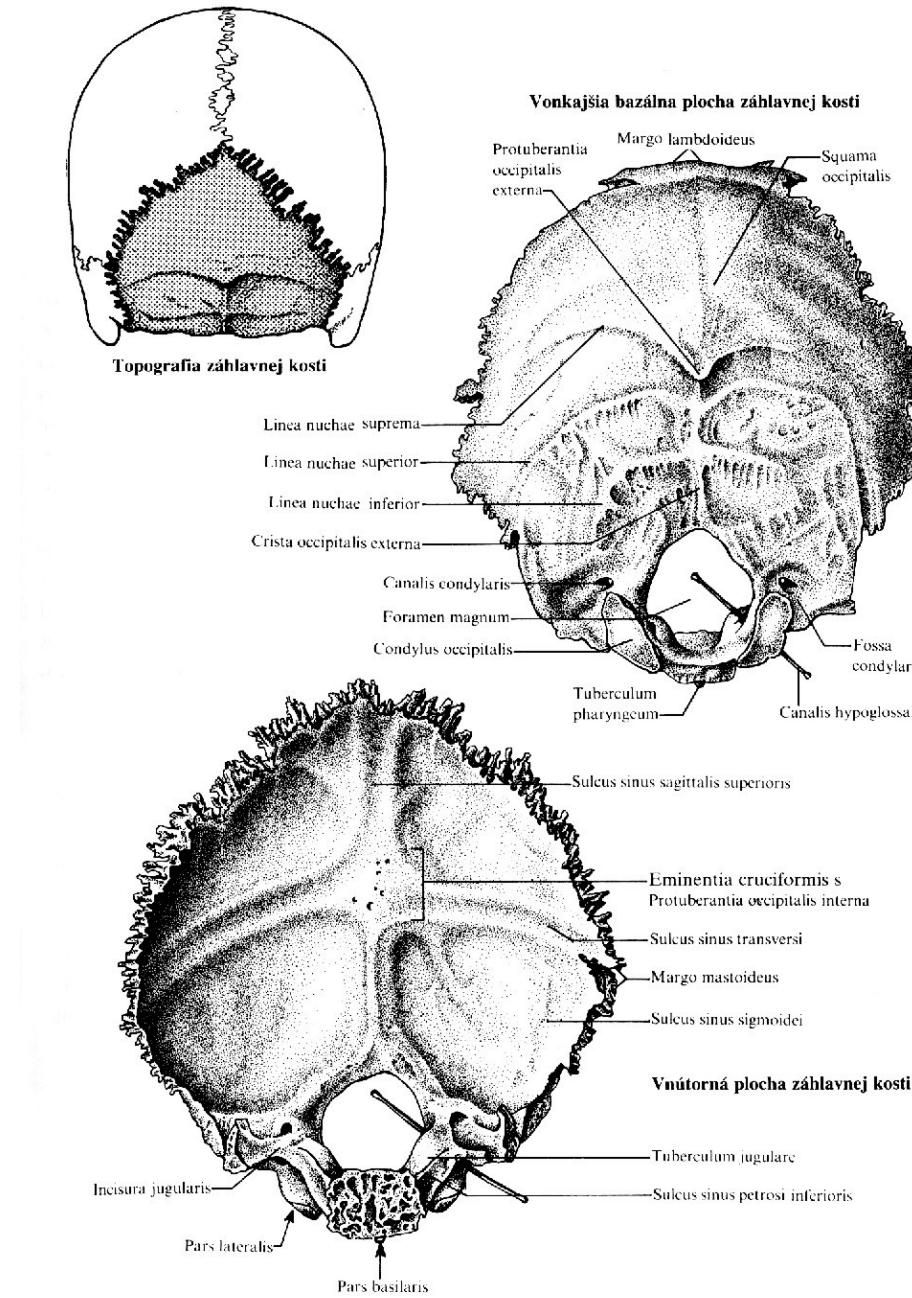
- Kosti mozkového oddílu lebky (*neurocranium*)
- Kosti obličejobvého oddílu lebky (*splanchnocranium*)

Neurocranium

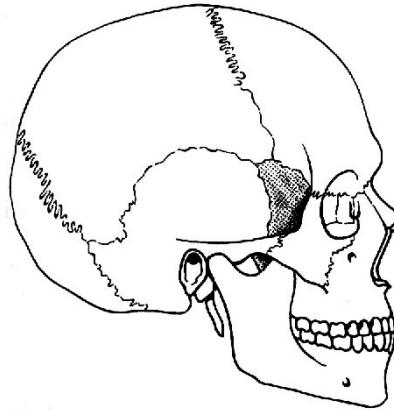
- ohraňuje dutinu lebeční (***cavum crani***)
 - horní část se nazývá klenba lebeční – ***calvaria***, dolní částí tvoří spodinu lebeční – ***basis crani***
 - je tvořeno 4 nepárovými kostmi – ***os occipitale***, ***os sphenoidale***, ***os frontale***, ***os ethmoidale***
- 2 párovými kostmi – ***os parietale***, ***os temporale***



Kost týlní (os occipitale)

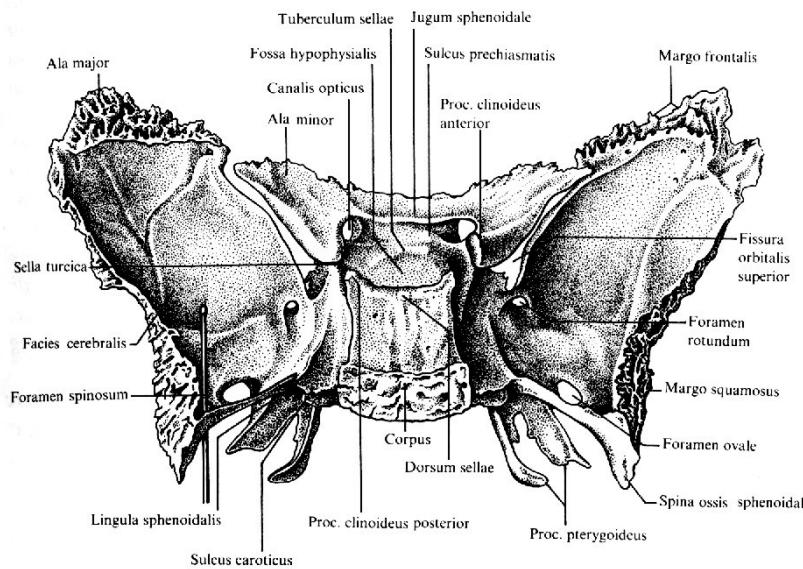
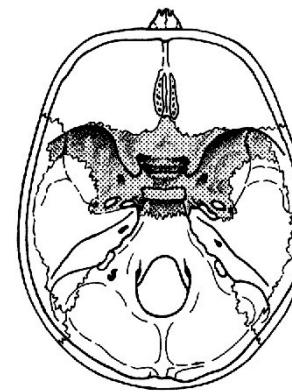


Kost klínová (os sphenoidale)

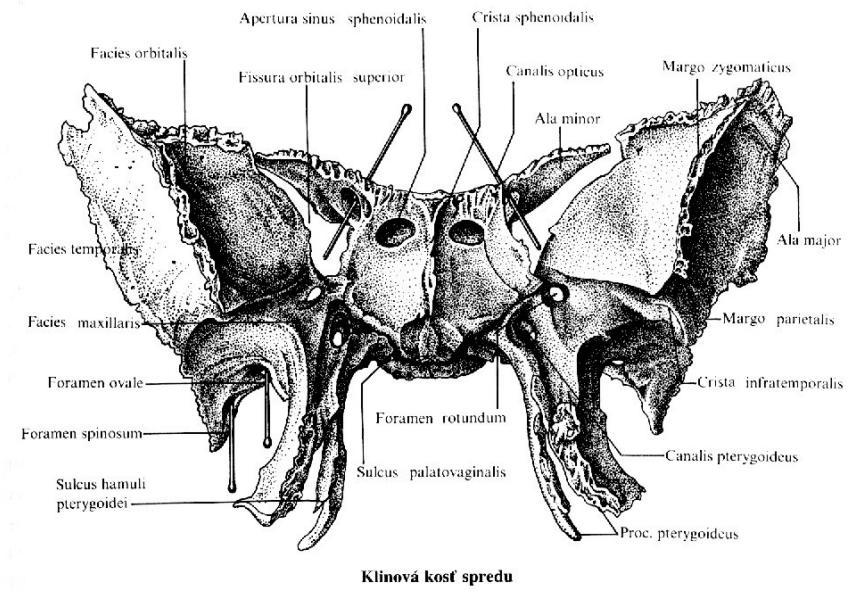


Topografia klinovej kosti z boku

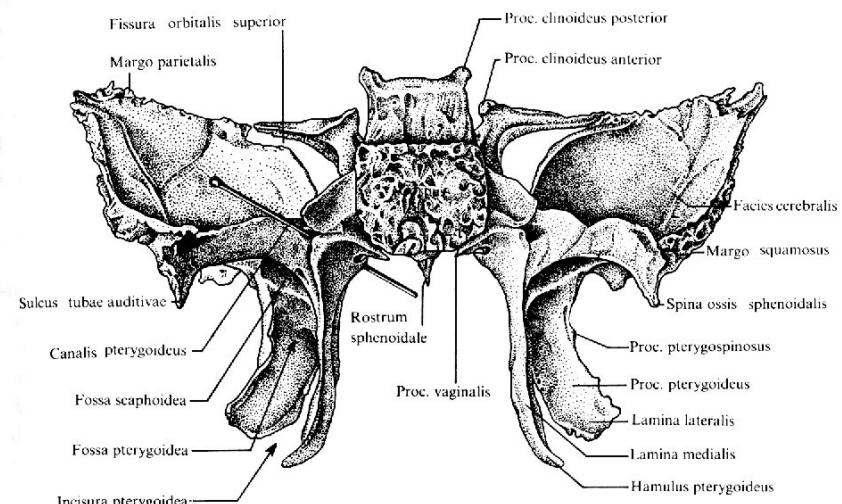
Topografia klinovej kosti na vnútorenej lebečnej spodine



Klinová kost zozadu zhora



Klinová kost spredu

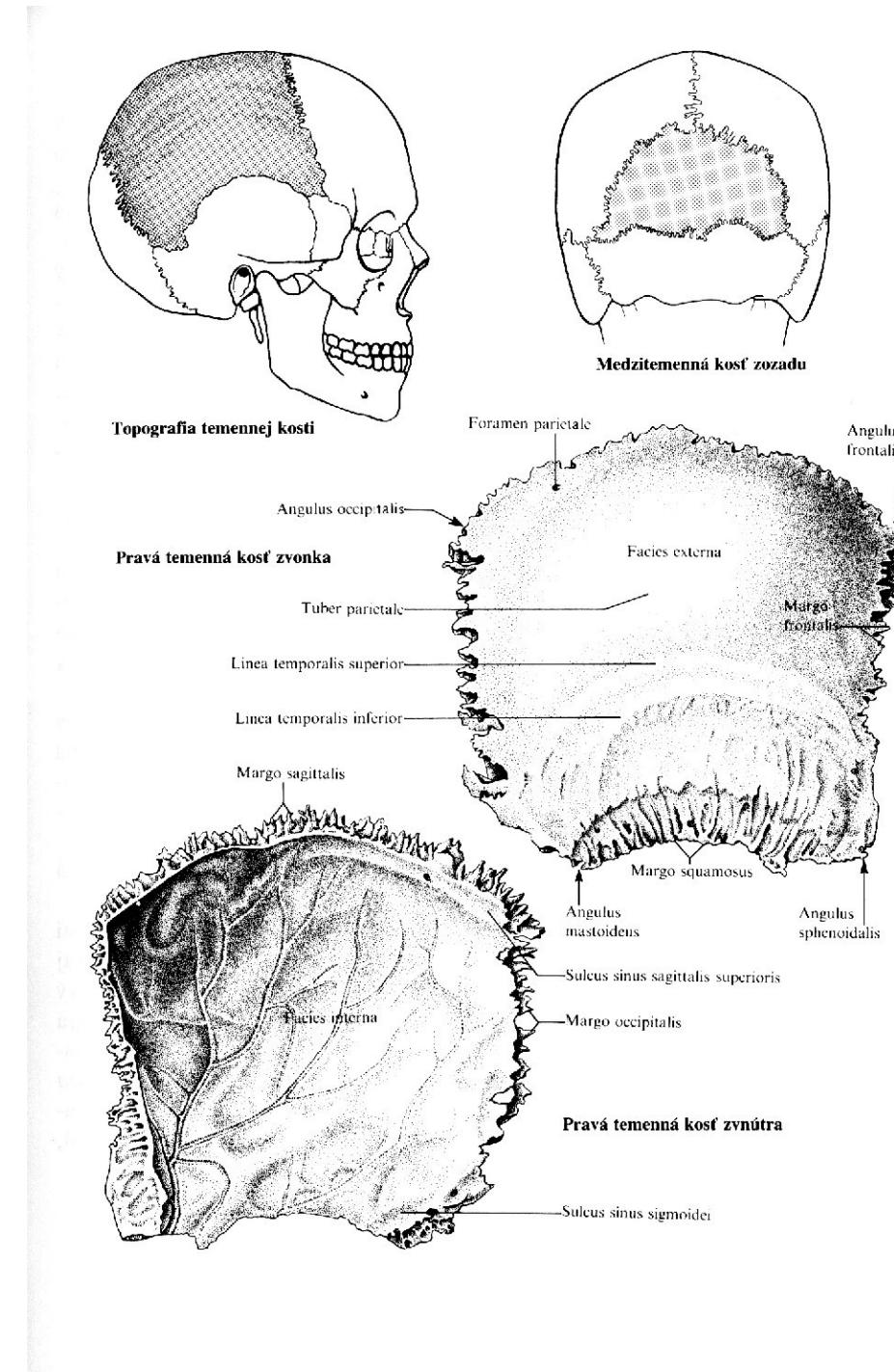


Klinová kost zozadu

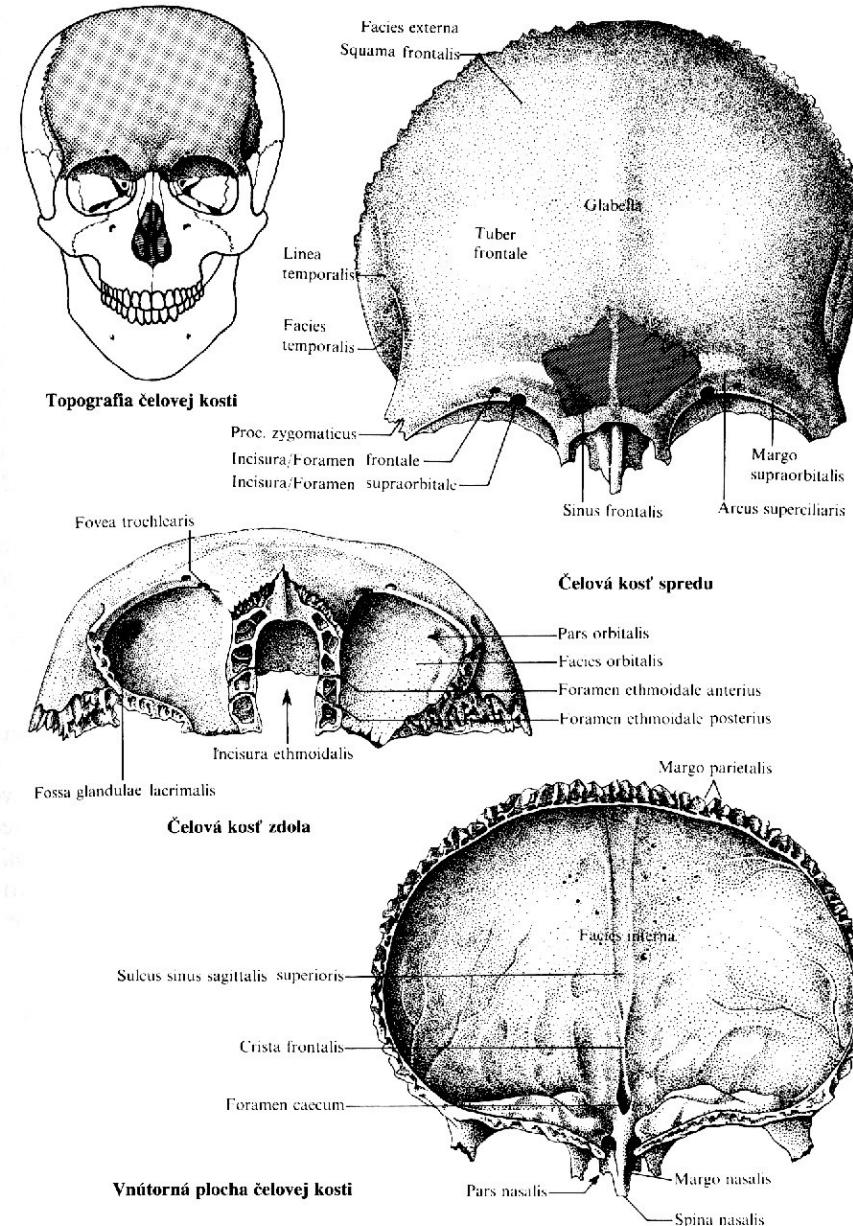


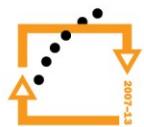


Kost temenní (os parietale)

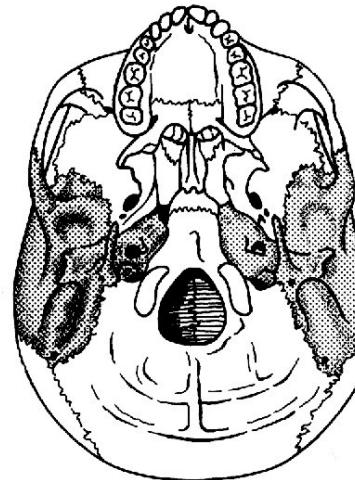


Kost čelní (os frontale)

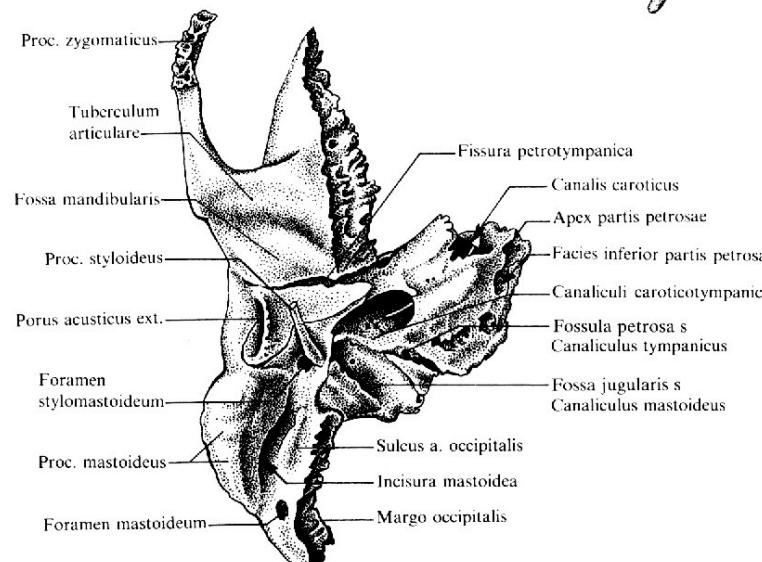
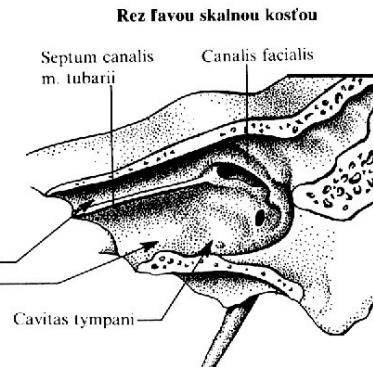




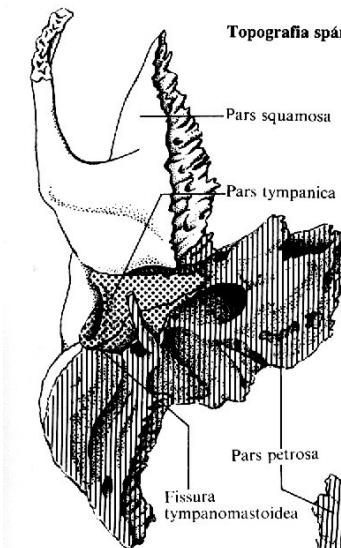
Kost spánková (os temporale)



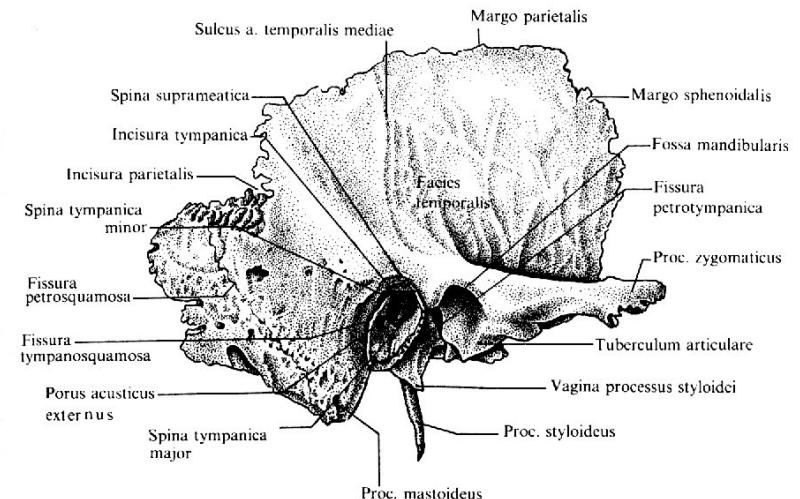
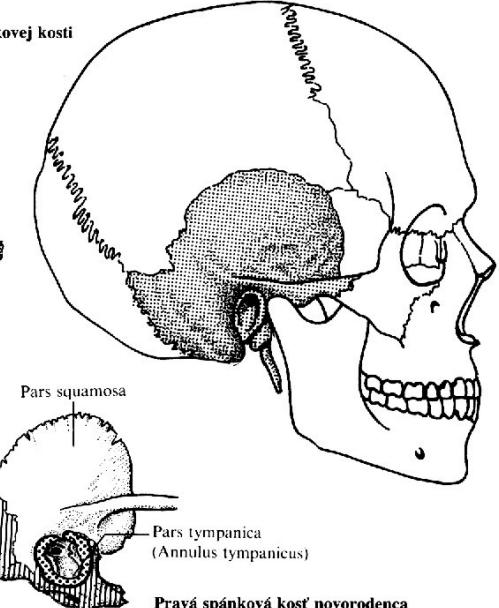
Topografia spánkovej kosti
z vonkajšej lebčnej spodiny



Pravá spánková kost zhora

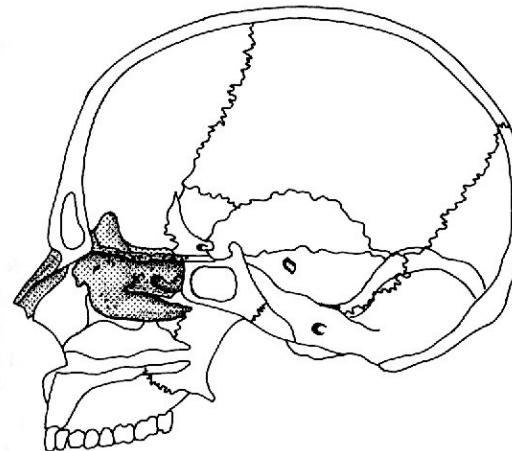


Pravá spánková kost zhora

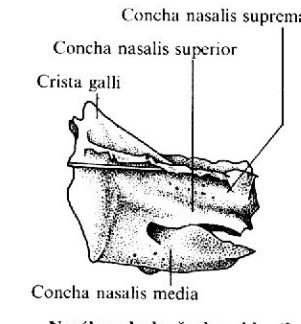


Pravá spánková kost zhora

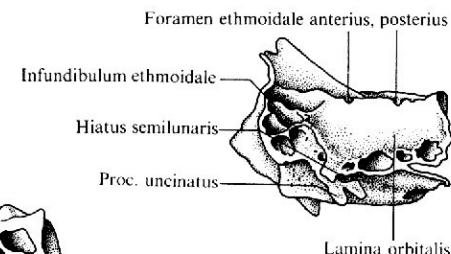
Kost čichová (os ethmoidale)



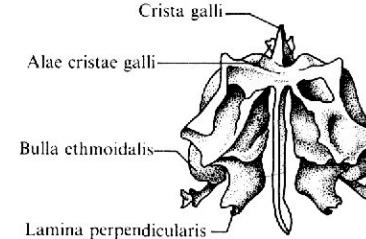
**Topografia čuchovej
a nosovej kosti**



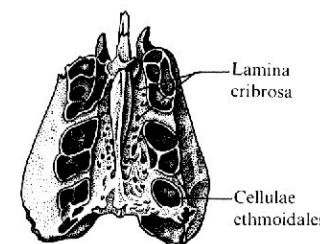
Nazálna plocha čuchovej kosti



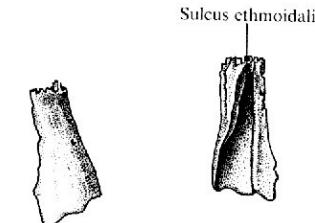
Orbitálna plocha čuchovej kosti



Čuchová kost zozadu



Čuchová kost zhora



Vonkajšia plocha Vnútorná plocha

Lavá nosová kost

Lebka (*cranium*)

Lebku rozdělujeme na dva oddíly:

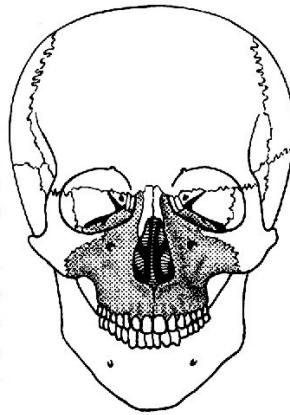
- Kosti mozkového oddílu lebky (*neurocranium*)
- Kosti obličejobvého oddílu lebky (*splanchnocranum*)

Splanchnocranum

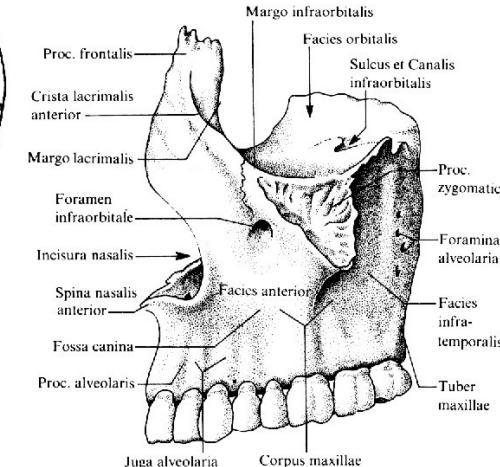
- kosti splanchnocrania ohraničují očnice, dutinu nosní a neúplně dutinu ústní
- patří mezi ně: ***maxilla, ossa nasalia, ossa lacrimalia, ossa zygomatica, vomer, ossa palatina, conchae nasales inferiores, mandibula, os hyoideum***



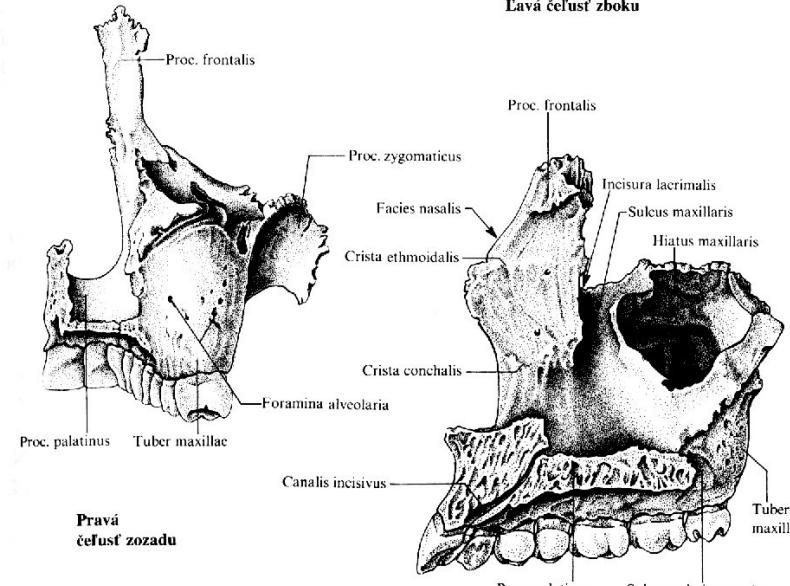
Horní čelist (maxilla)



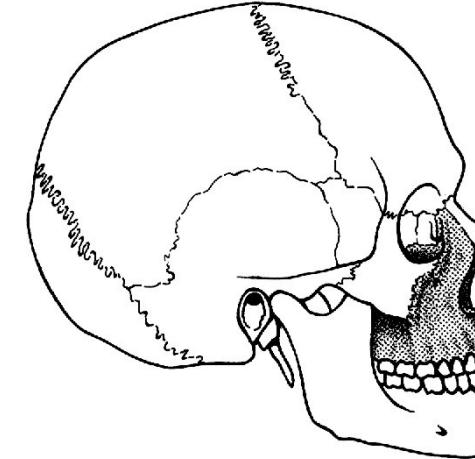
Topografia čelisti spredu



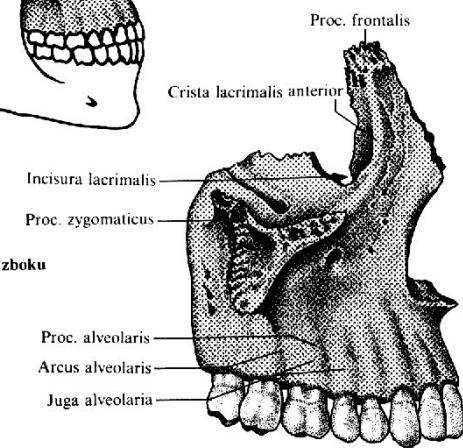
Lavá čelusť z boku



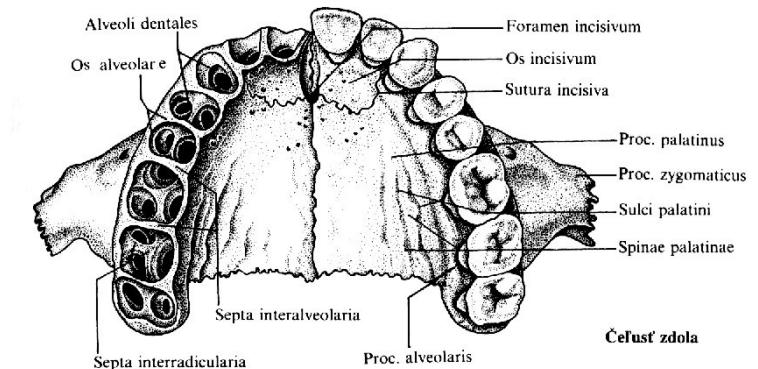
Mediálna plocha pravej čeluste



Topografia čeluste z boku

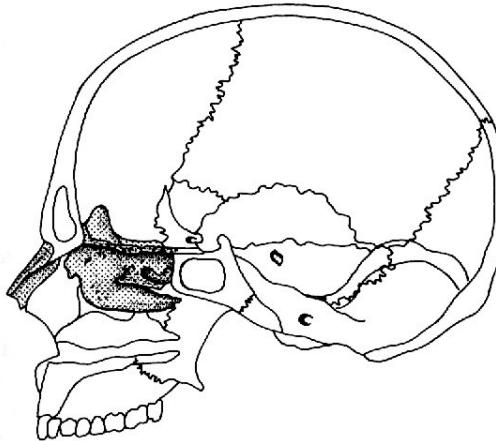


Pravá čelusť z boku

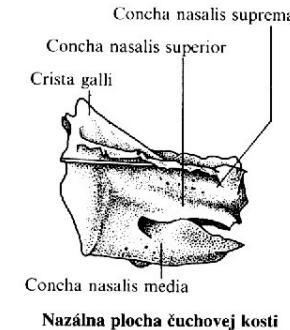


Čelusť zdola

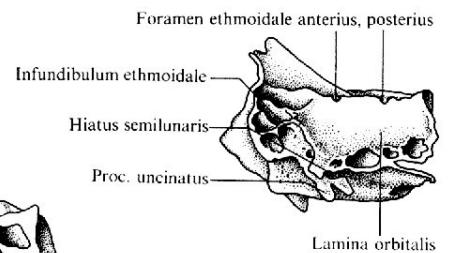
Kost nosní (os nasale)



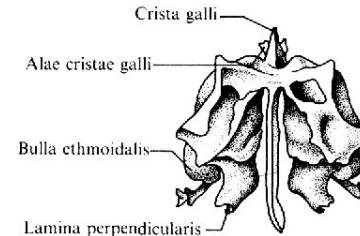
**Topografia čuchovej
a nosovej kosti**



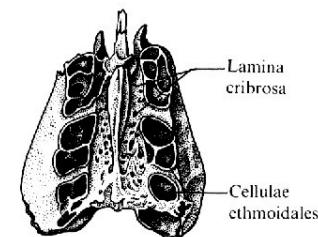
Nazálna plocha čuchovej kosti



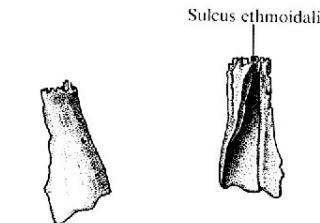
Orbitálna plocha čuchovej kosti



Čuchová kost zozadu

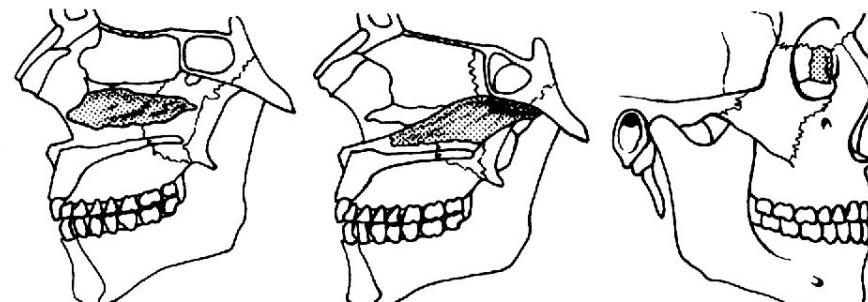


Čuchová kost zhora



Vonkajšia plocha Vnútorná plocha
Lavá nosová kost

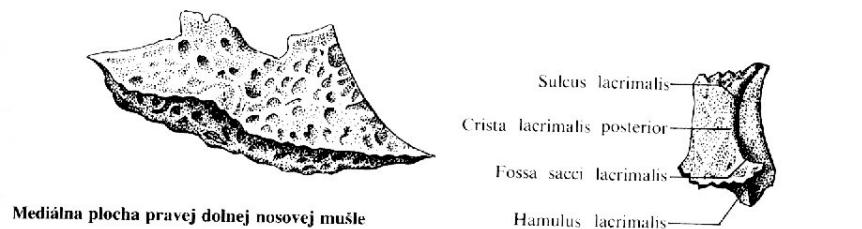
Kost slzná (os lacrimale), kost radličná (vomer), dolní skořepa nosní (concha nasalis inferior)



Topografia dolnej nosovej mušle

Topografia čeriesla

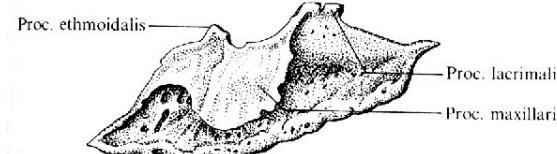
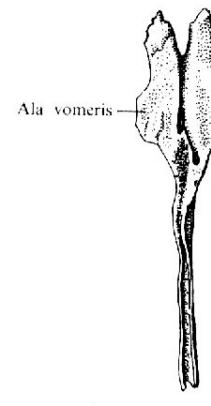
Topografia slznej kosti



Mediálna plocha pravej dolnej nosovej mušle

Sulcus lacrimalis
Crista lacrimalis posterior
Fossa sacci lacrimalis
Hamulus lacrimalis

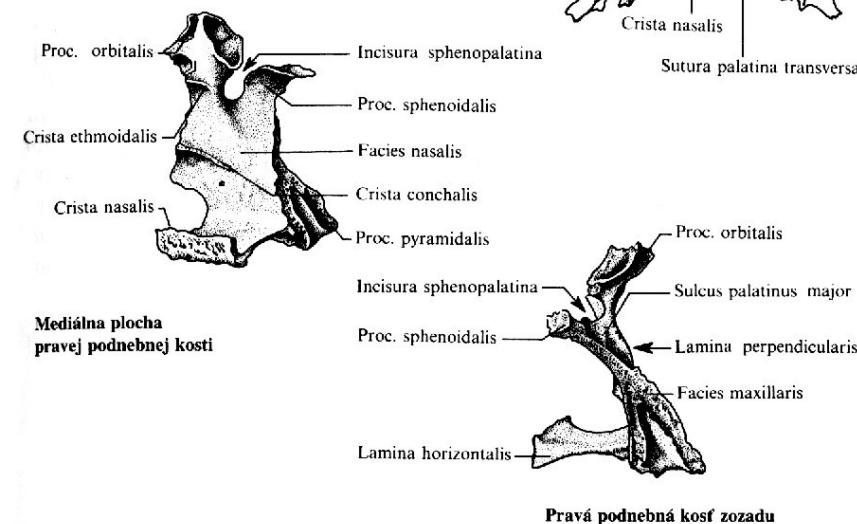
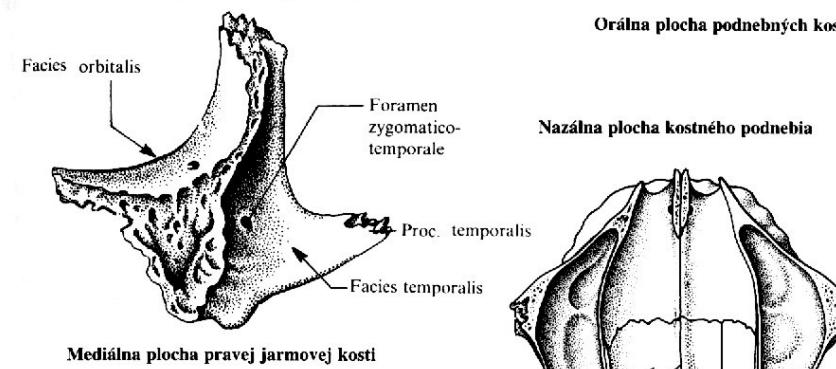
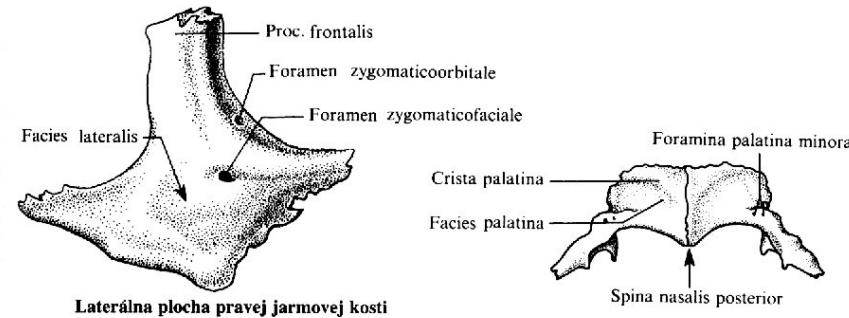
Laterálna plocha pravej slznej kosti

Laterálna plocha
pravej dolnej nosovej mušle

Čerieslo zhora

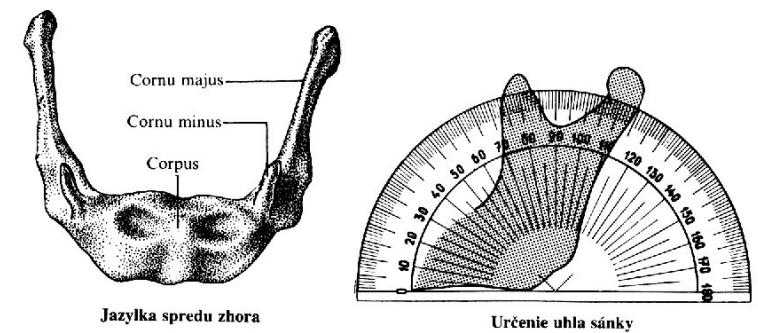
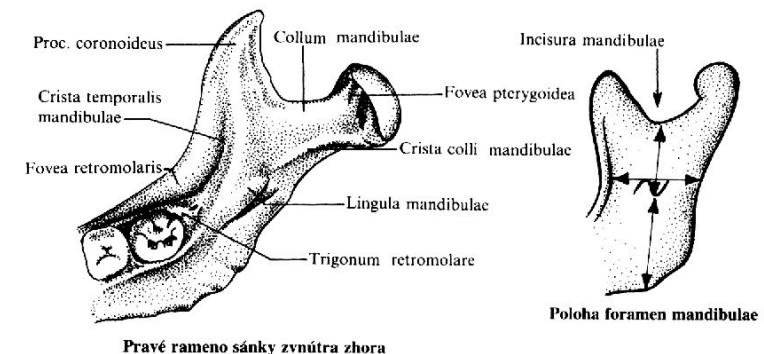
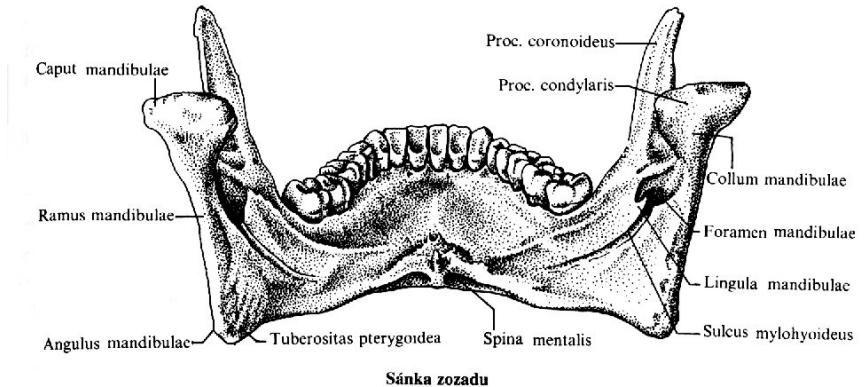
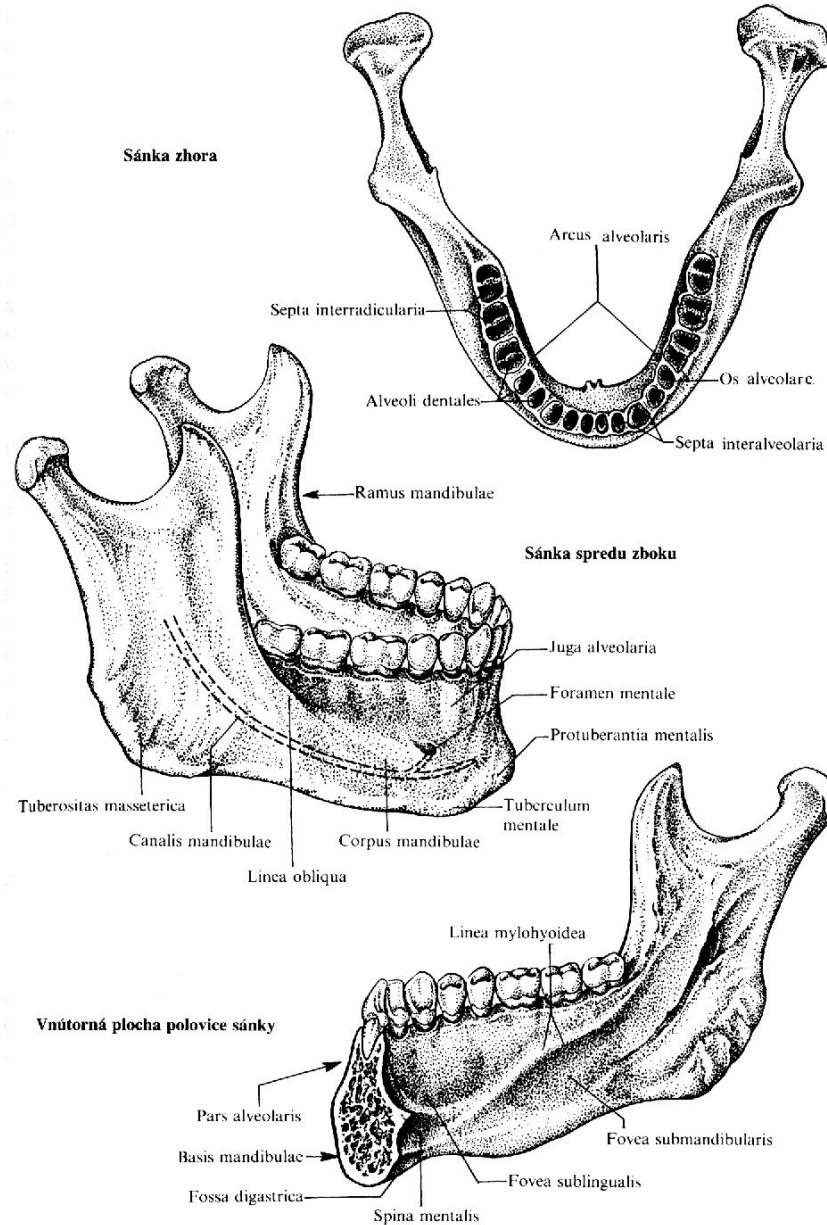
Laterálna plocha čeriesla

Kost lícní, jařmová (os zygomaticum) a kost patrová (os palatinum)



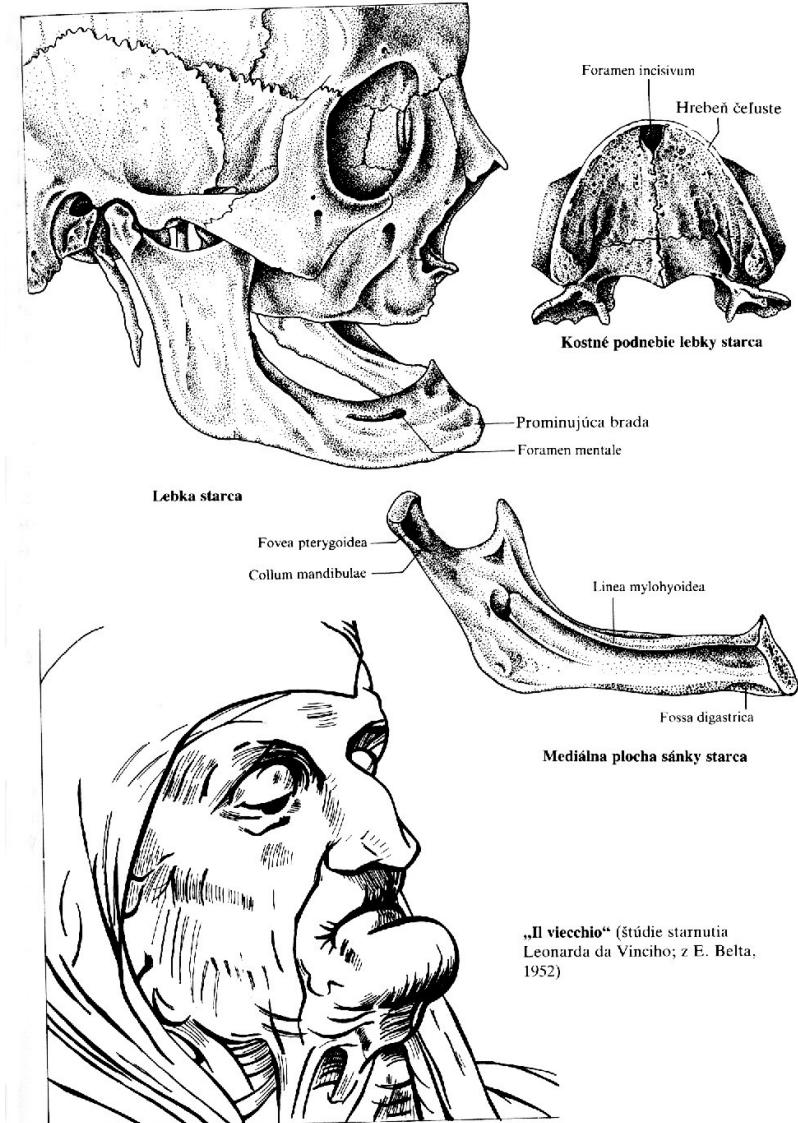
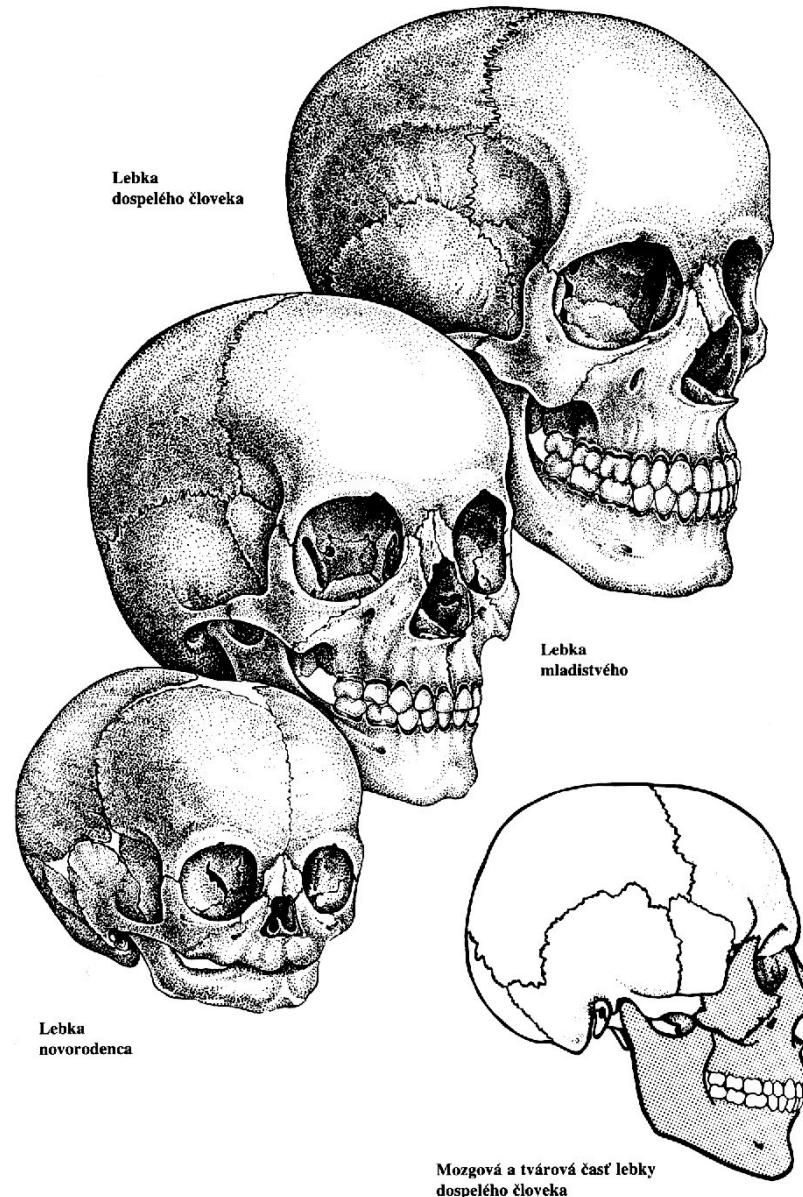


Dolní čelist (mandibula) a jazylnka (os hyoideum)

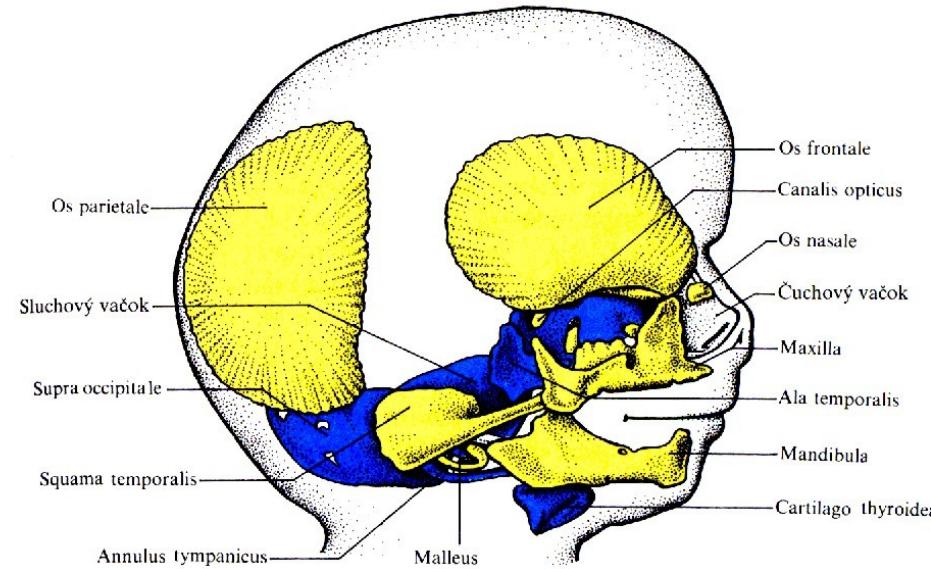




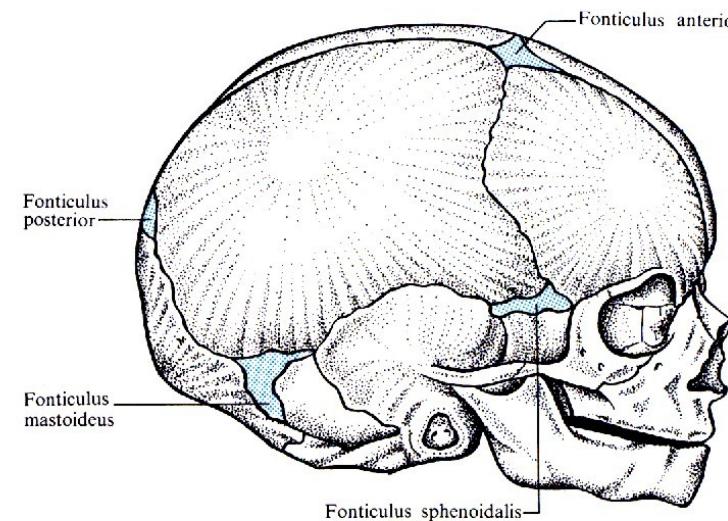
Lebka



Fonticuli a lebka novorozence



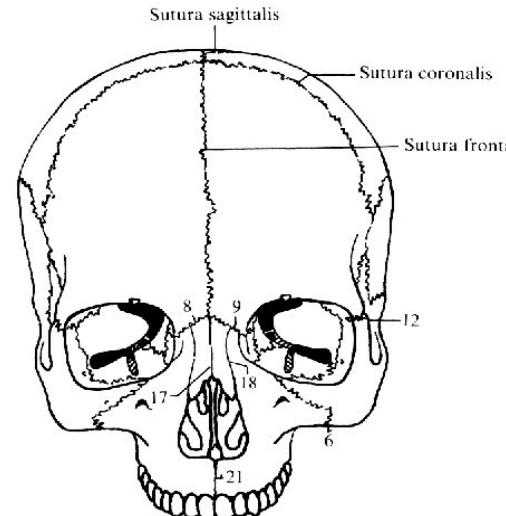
Model lebky 80 mm dlhého plodu (chondrokráanium modré, desmokráanium žlté; podľa Hertwiga z W. J. Hamiltona, J. D. Boyda a H. W. Mossmana, 1976)



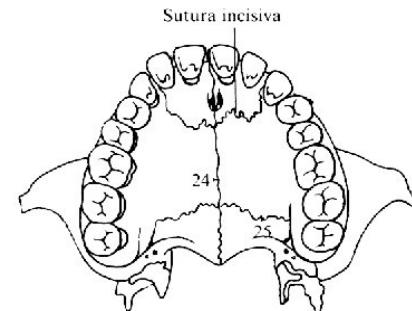
Lebka novorodence



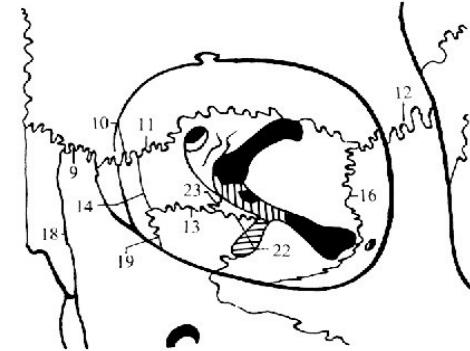
Lebeční švy



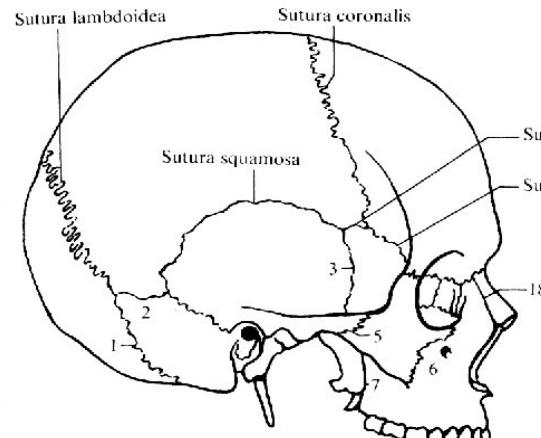
Sutúry lebky spredu



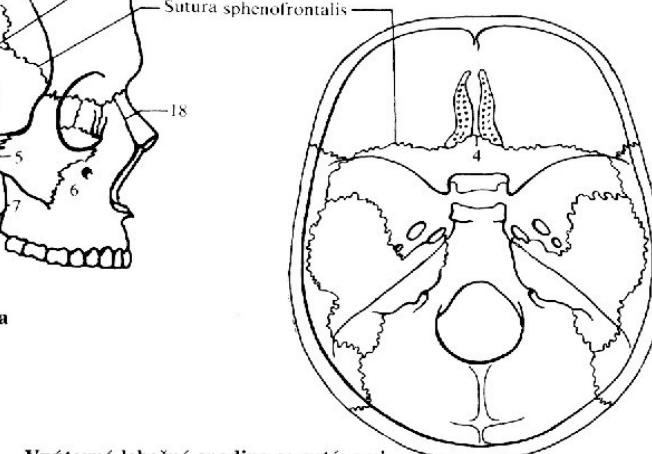
Sutúry tvrdého podnebia



Sutúry ľavej očnice spredu



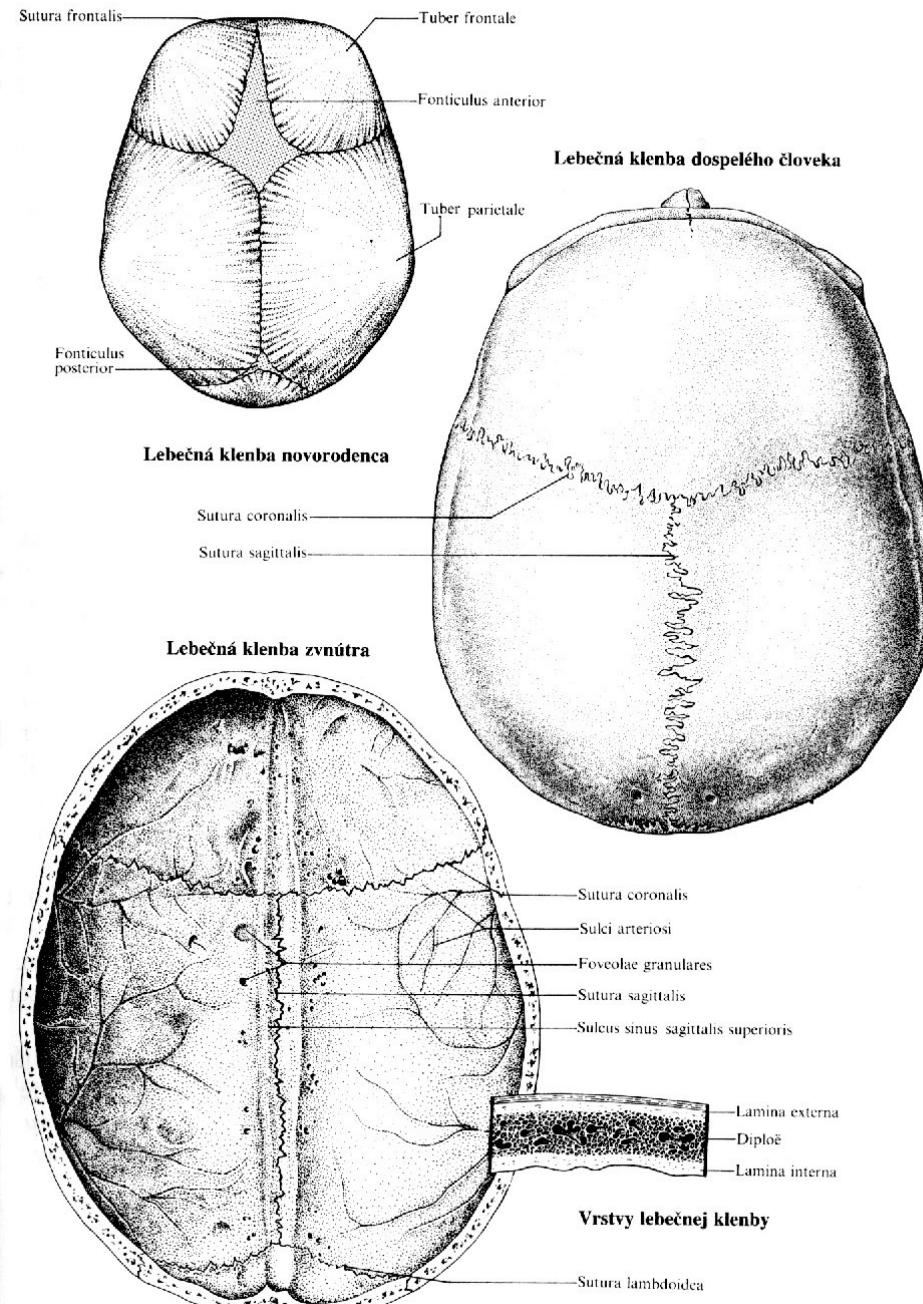
Sutúry lebky sprava



Vnútorná lebečná spodina so sutúrami

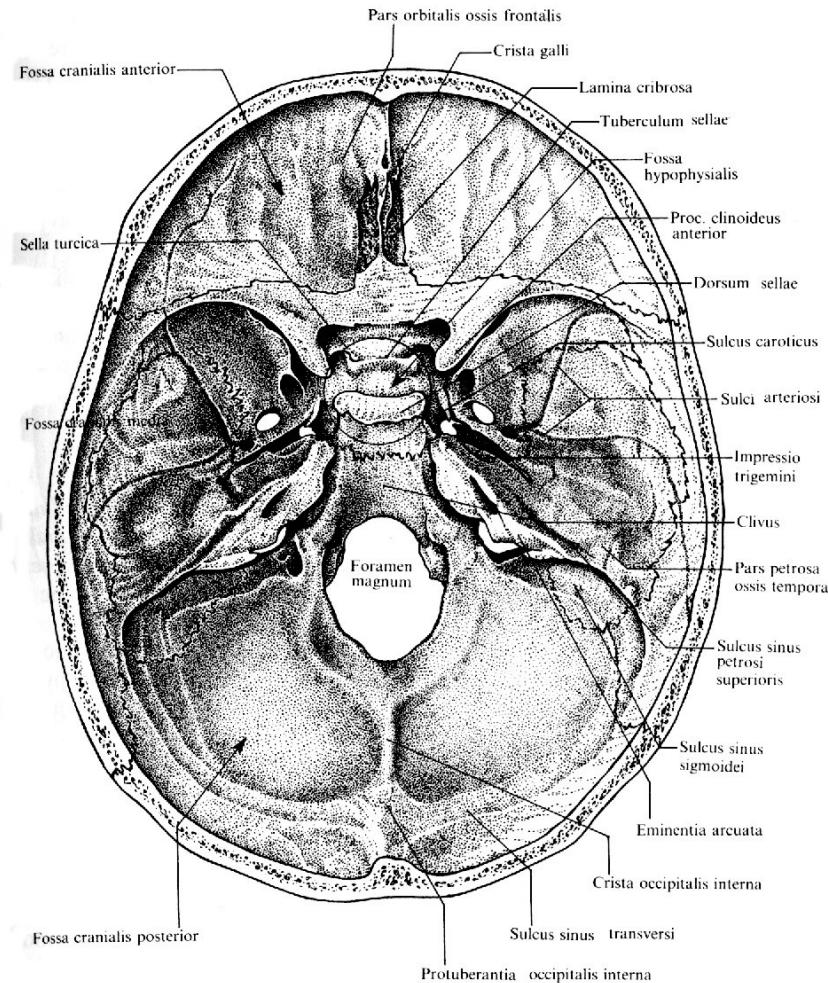


Klenba lebeční (calvaria)



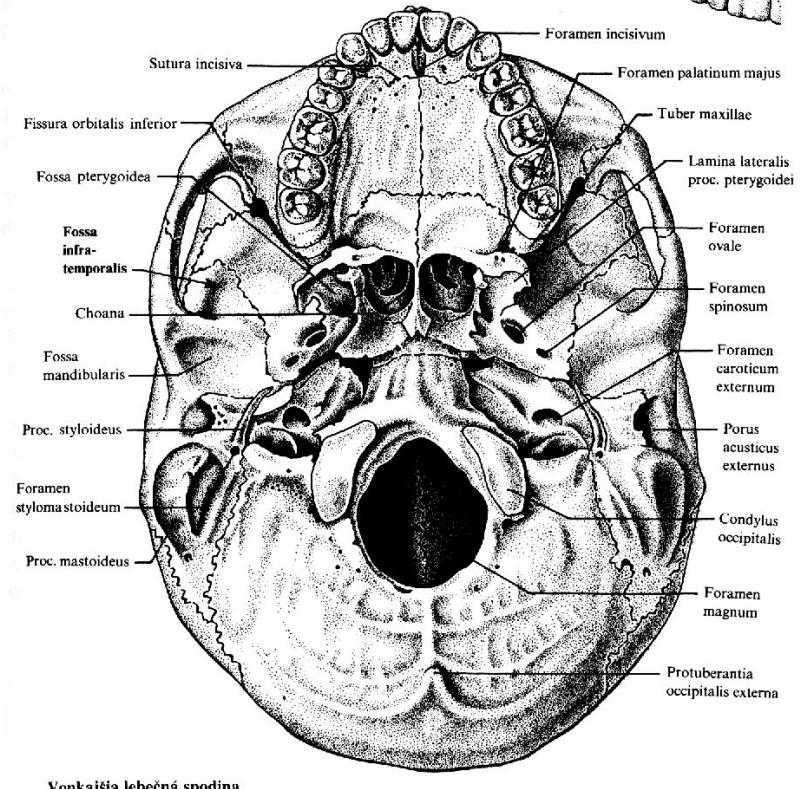
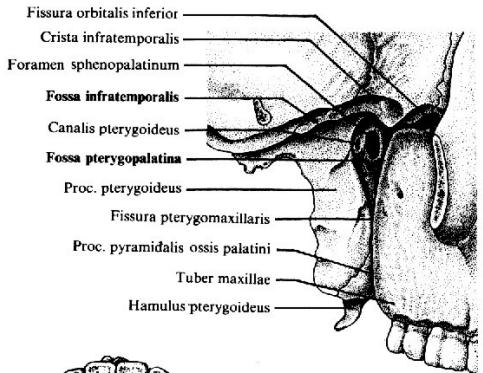


Spodina (basis cranii) shora a zespodu



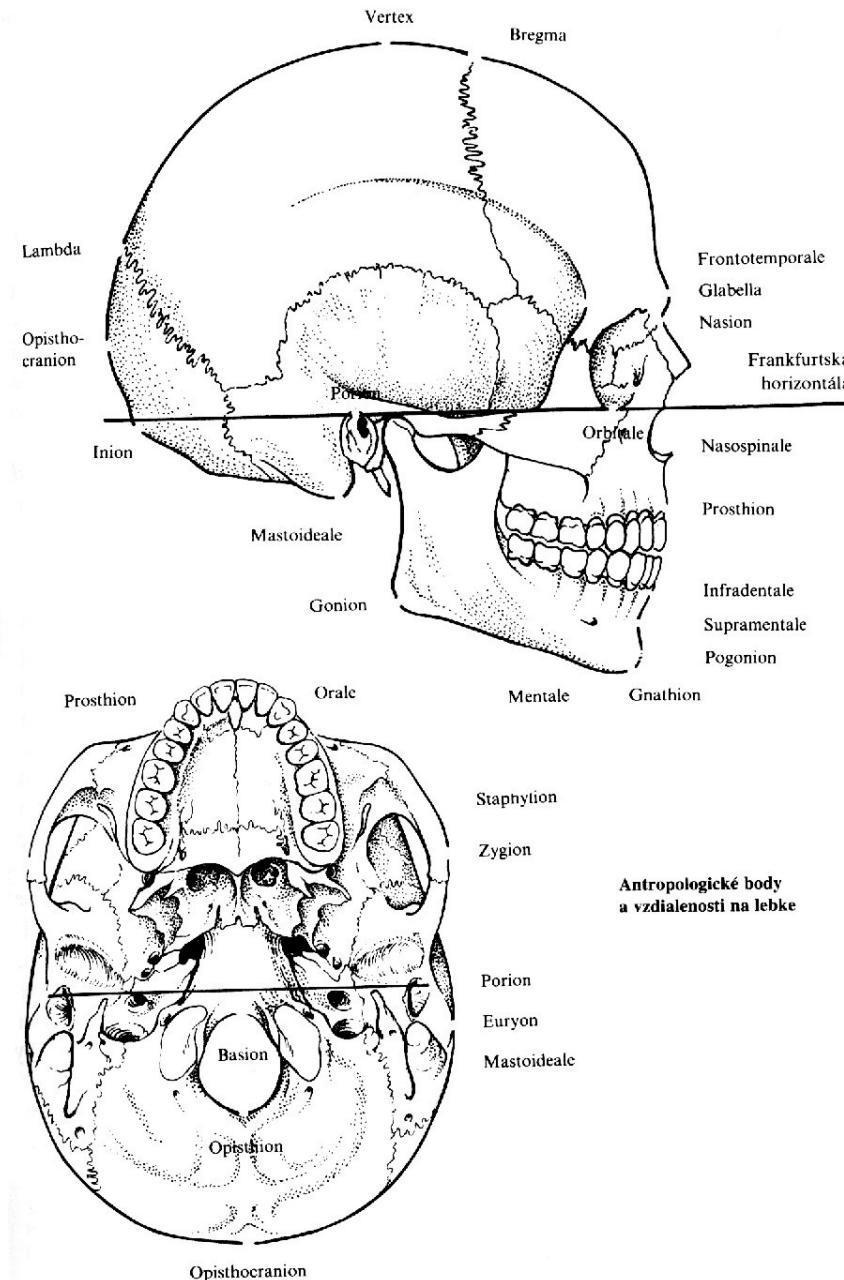
Vnútorná lebečná spodina

Křídlovopodnebná jama zboku



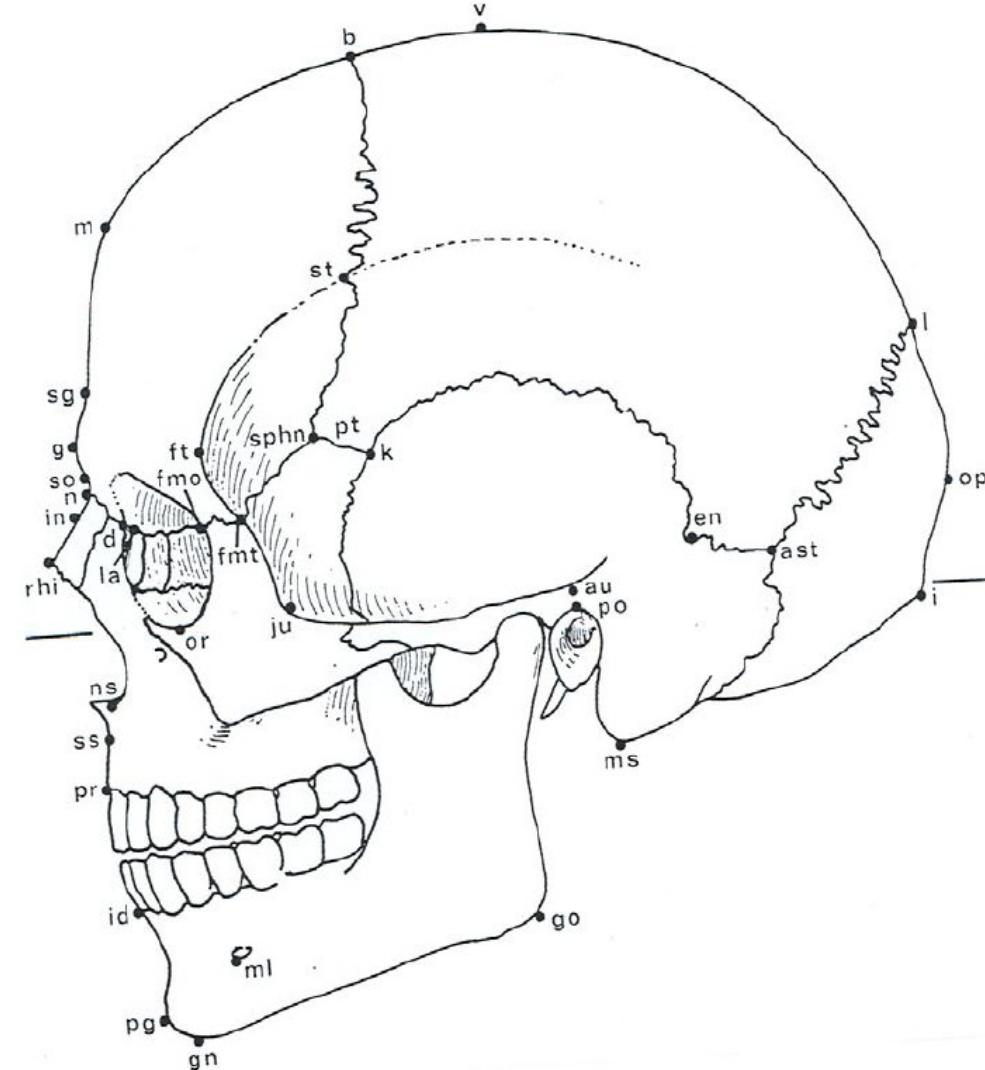
Vonkajšia lebečná spodina

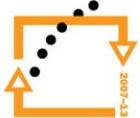
Kosti lebky (antropometrické body)



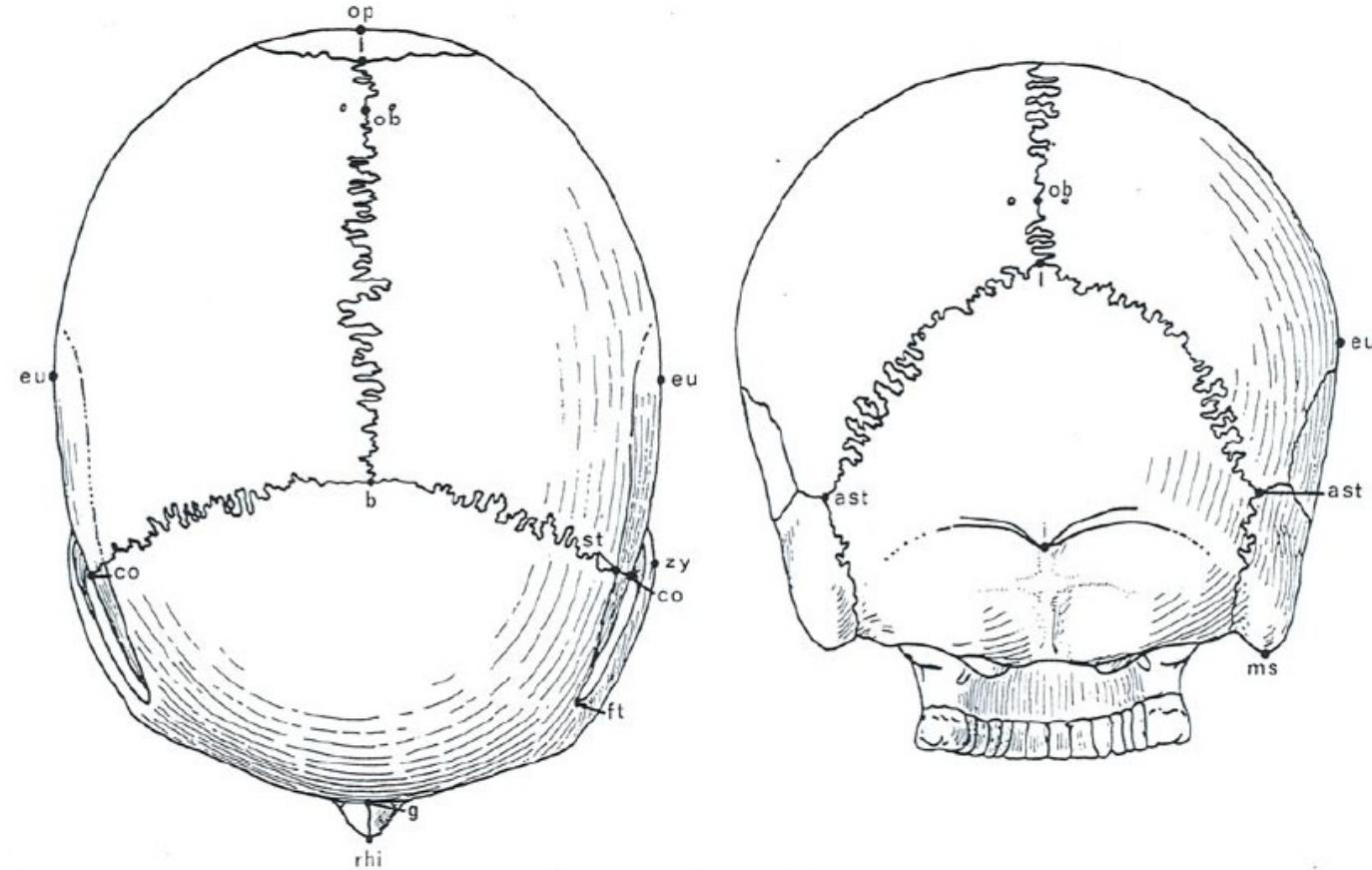


Kraniometrické body v norma lateralis

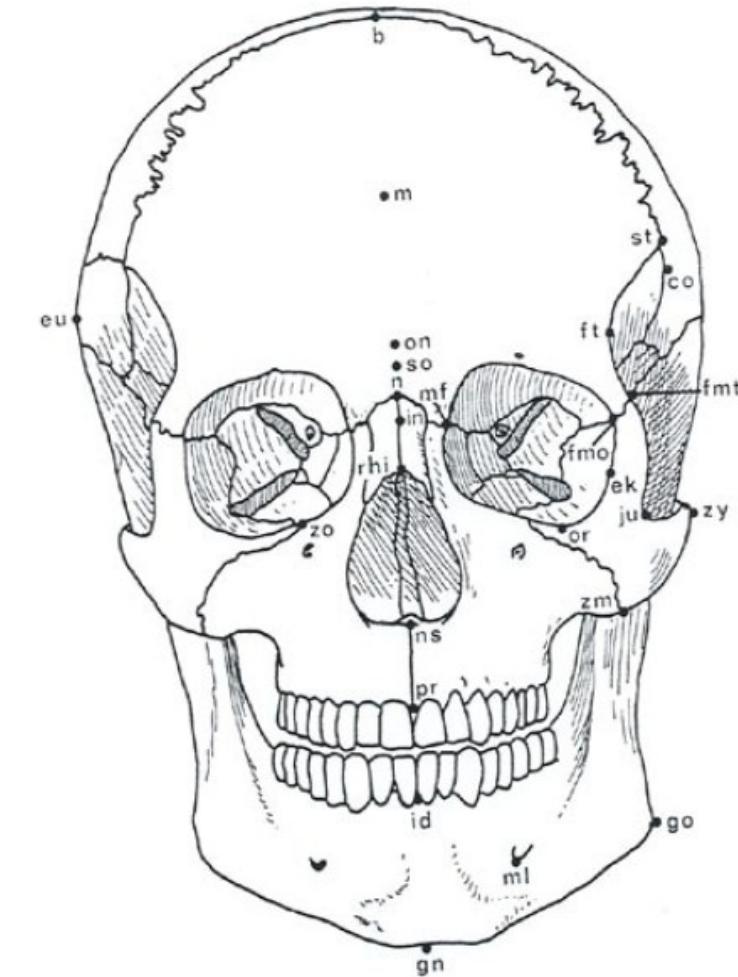
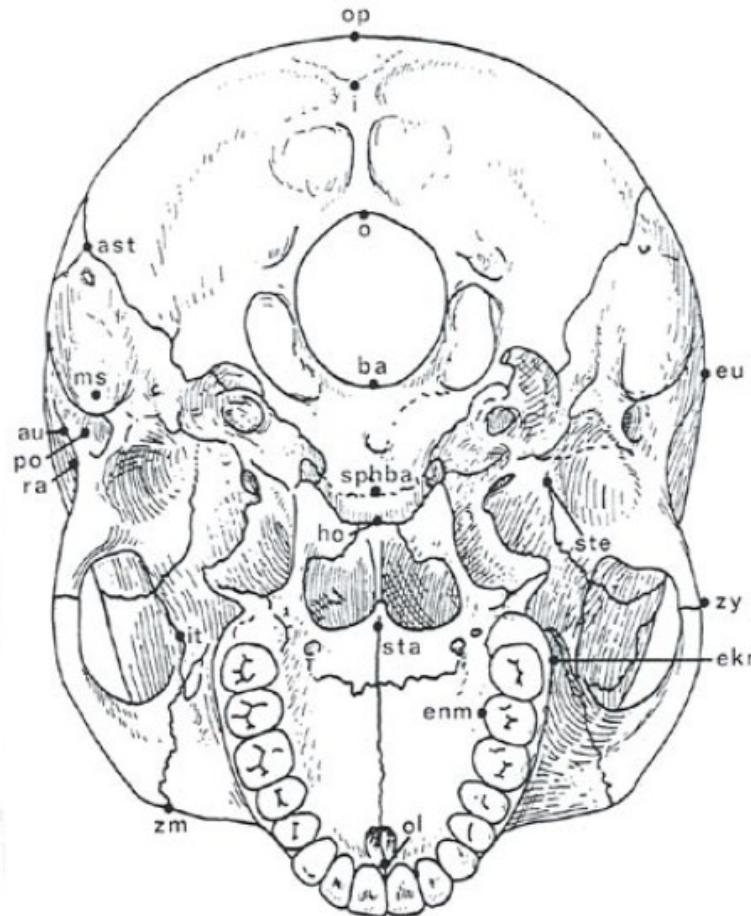




Kraniometrické body v norma verticalis a occipitalis

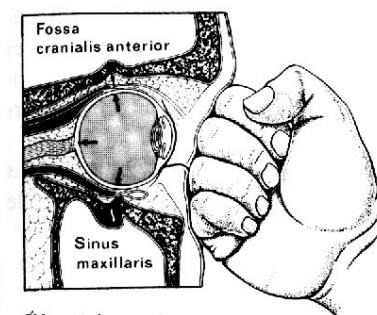
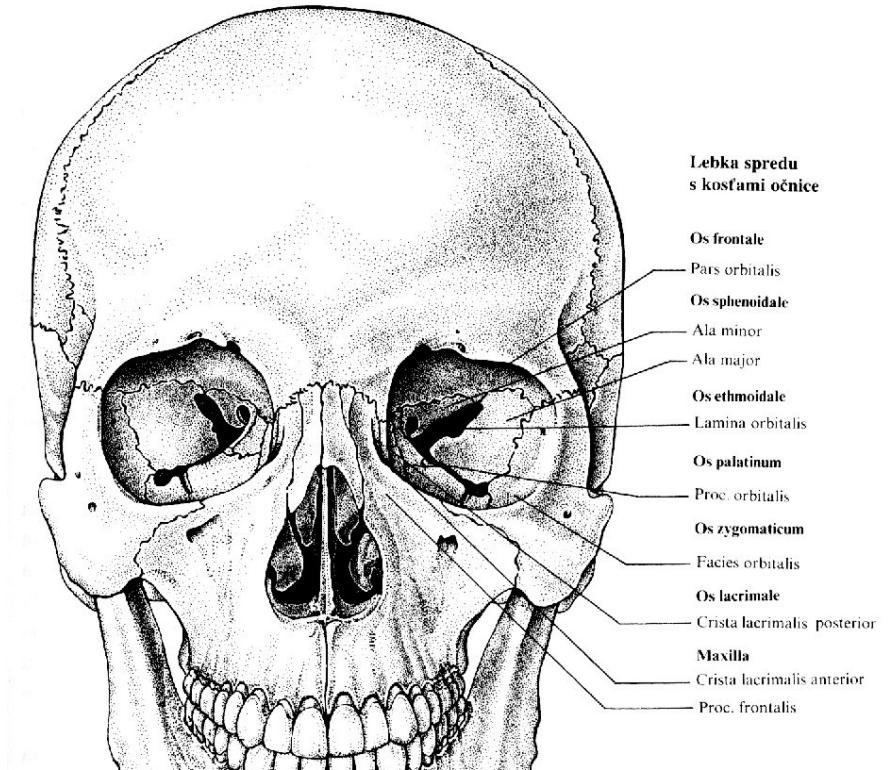


Kraniometrické body v norma basilaris a frontalis

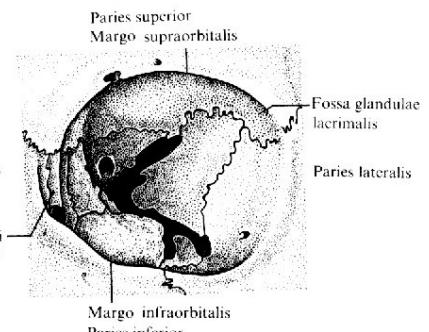


Lebka zepředu a očnice

Na tvorbě očnice se podílí:
os frontale, os lacrimale, os
ethmoidale, os sphenoidale, os
zygomaticum a maxilla



Úder pásou na oko
(angl. blow-out-fracture)



Pohled do lóžky očnice

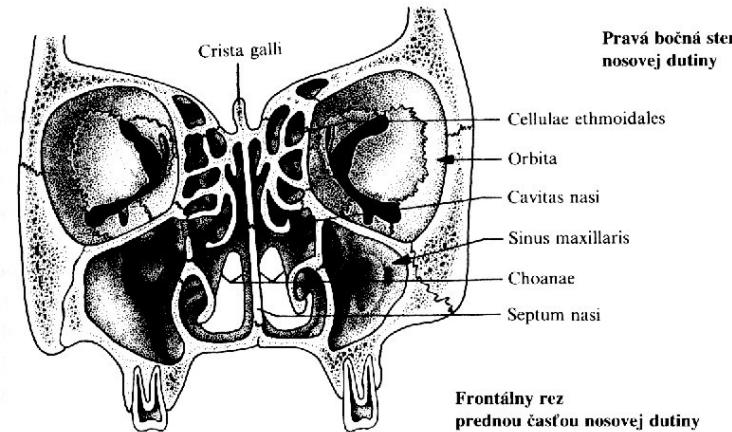
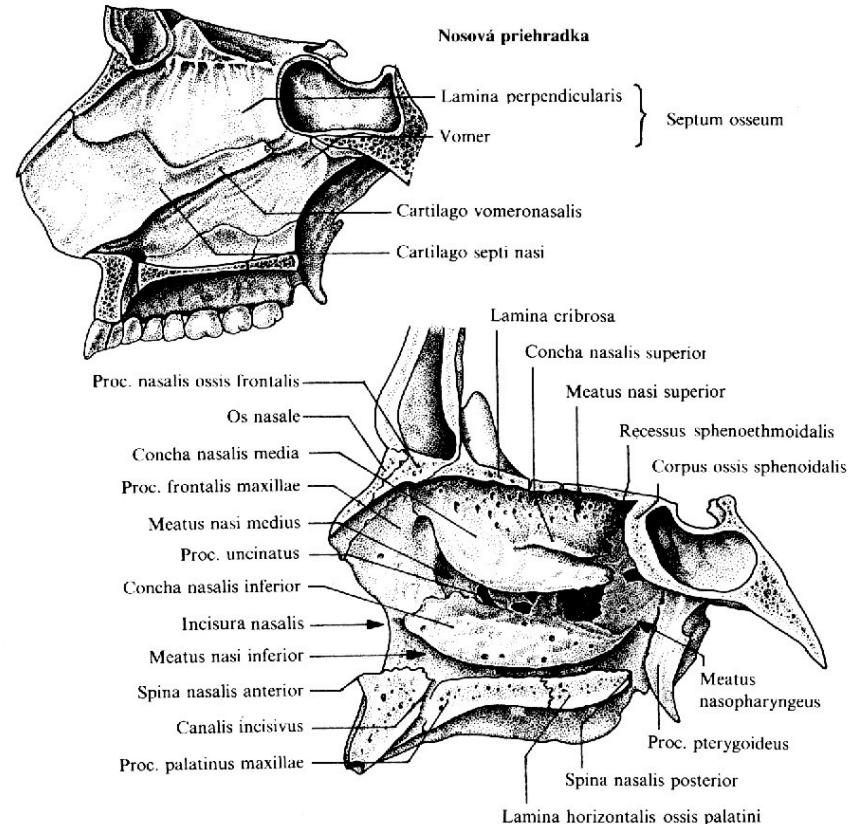


The logo for the European Social Fund (esf) features a blue square containing four yellow five-pointed stars arranged in a triangular pattern. Below the square, the letters "esf" are written in a large, bold, blue sans-serif font.

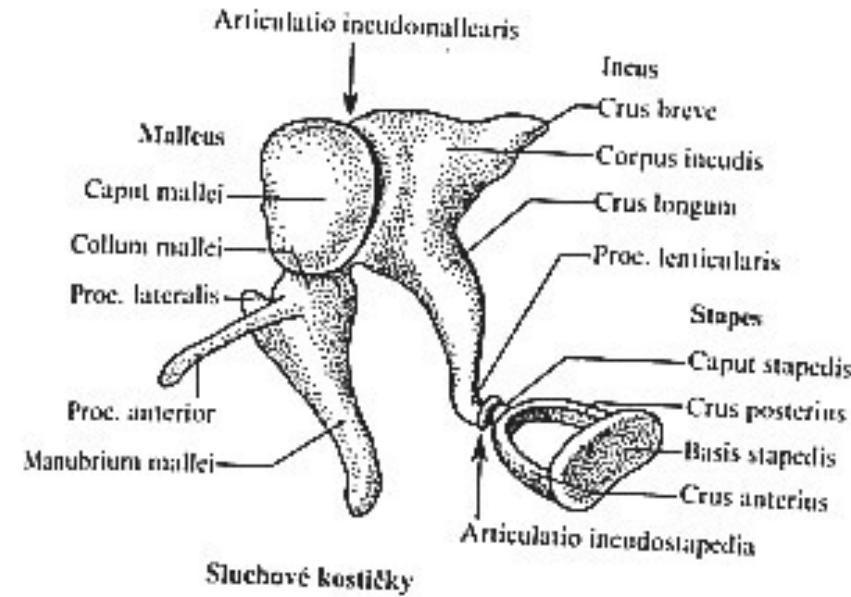


Na tvorbě dutiny nosní se podílí:
Maxilla, os palatinum, os vomer, ossa
nasalia, os sphenoidale, os lacrimale,
os ethmoidale, 3 párové nosní skořepy
(conchae nasales superior, media a
inferior)

Dutina nosní



Sluchové kůstky



Postkraniální skelet

Kostra osy tělní - obratle (**vertebrae**)

- kost křízová (**os sacrum**)
- kost kostrční (**os coccygis**)
- žebra (**costae**)
- kost hrudní (**sternum**)

Kostra horní končetiny - kosti pletence (**clavicula, scapula**)

- kosti volné končetiny (**humerus, radius, ulna, ossa carpi, ossa metacarpi, ossa digitorum manus**)

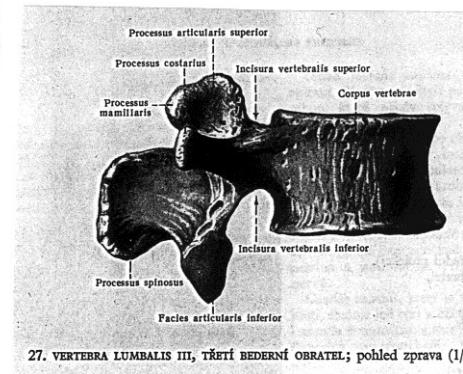
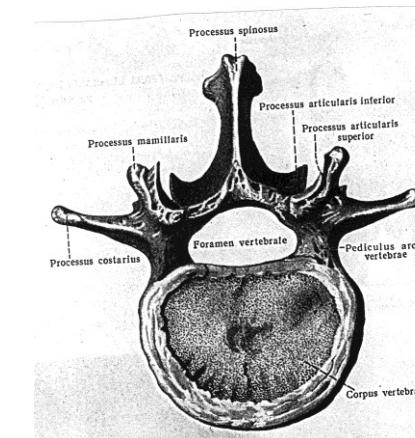
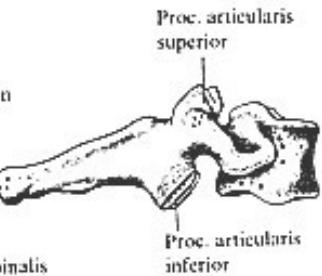
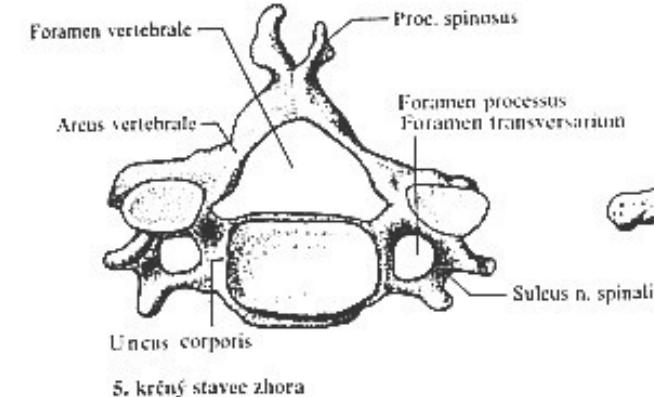
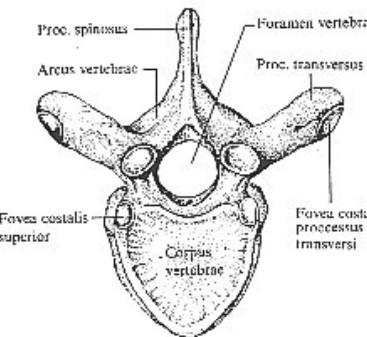
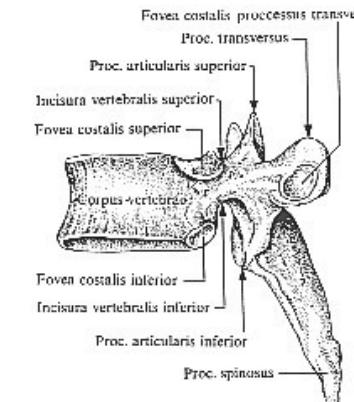
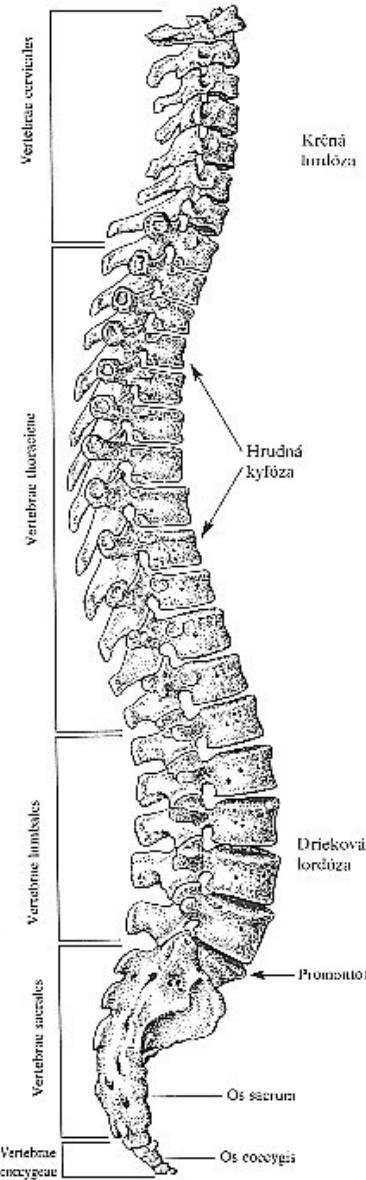
Kostra dolní končetiny - kosti pletence (**os coxae – os ilium, os ischii, os pubis**)

- kosti volné končetiny (**femur, patella, tibia, fibula, ossa tarsi, ossa metatarsi, ossa digitorum pedis**)



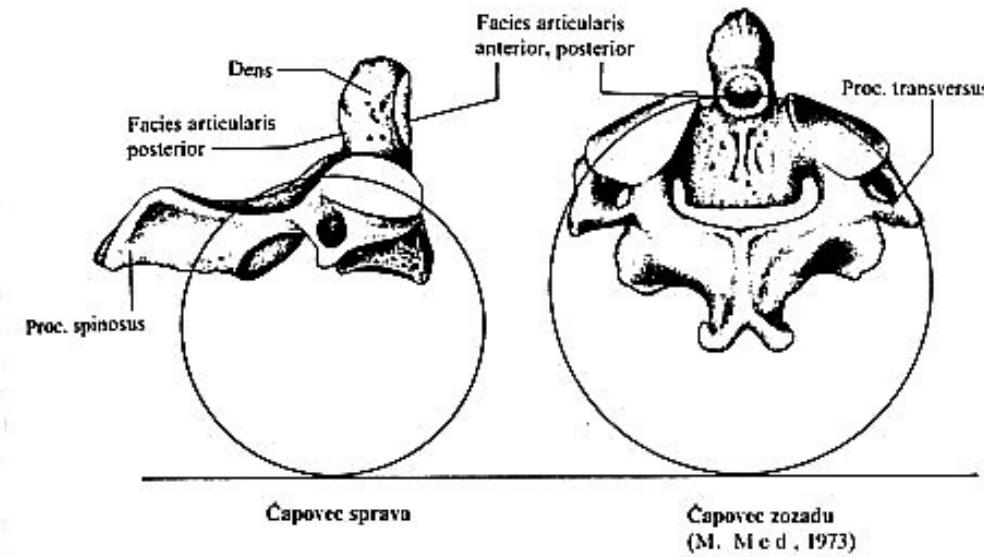
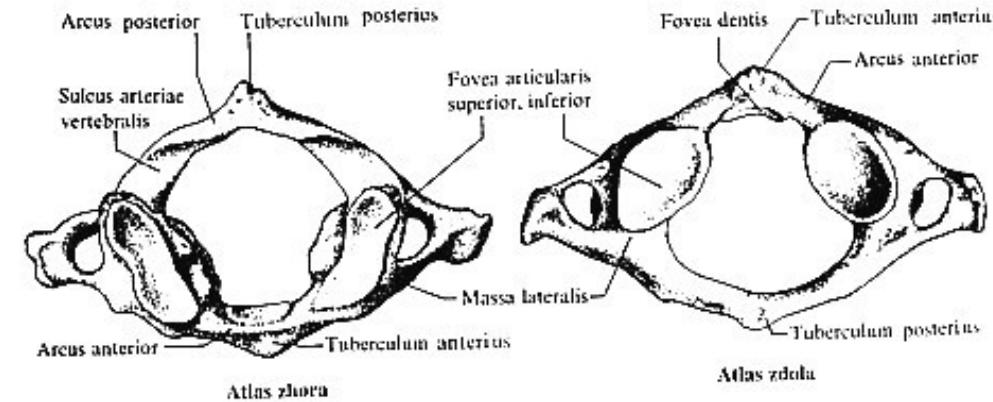


Páteř a obratle

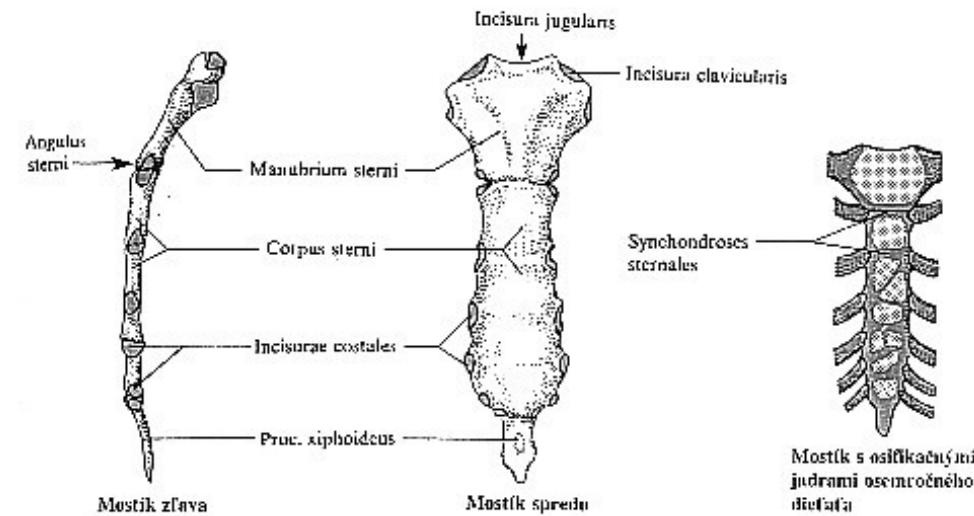
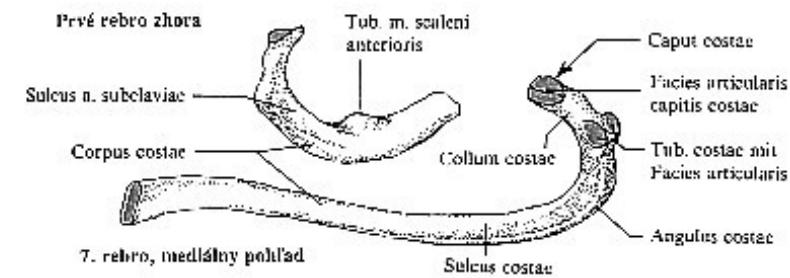
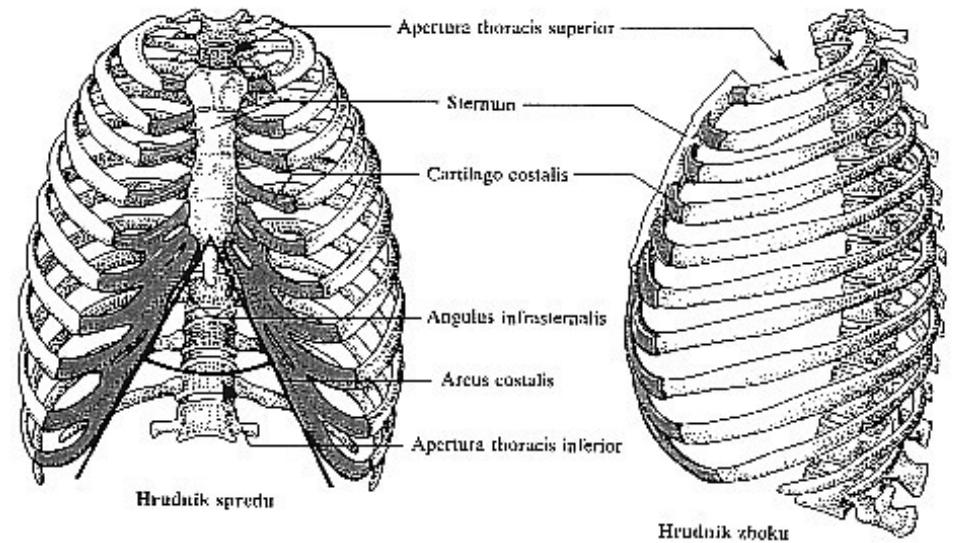


27. VERTEbra LUMBALIS III, TŘETÍ BEDERNÍ OBRATEL; pohled zprava (1/1)

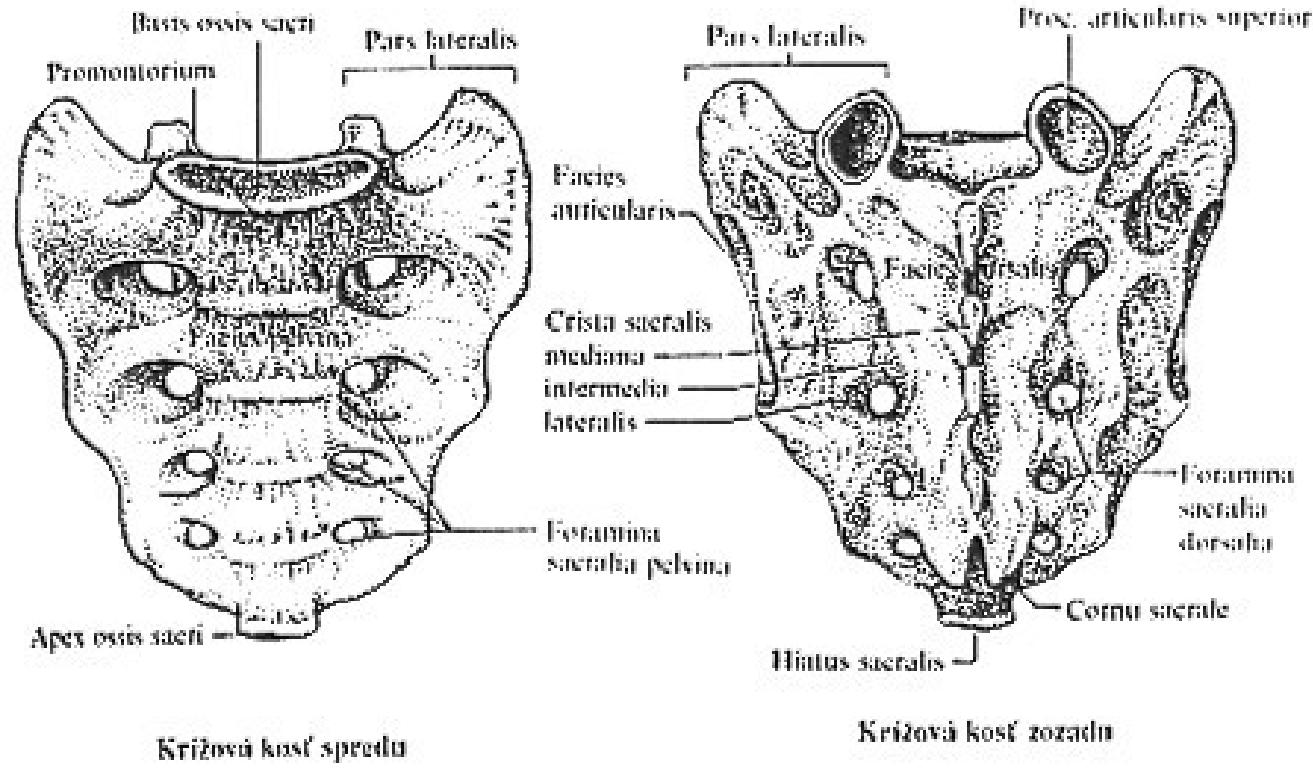
Atlas a axis



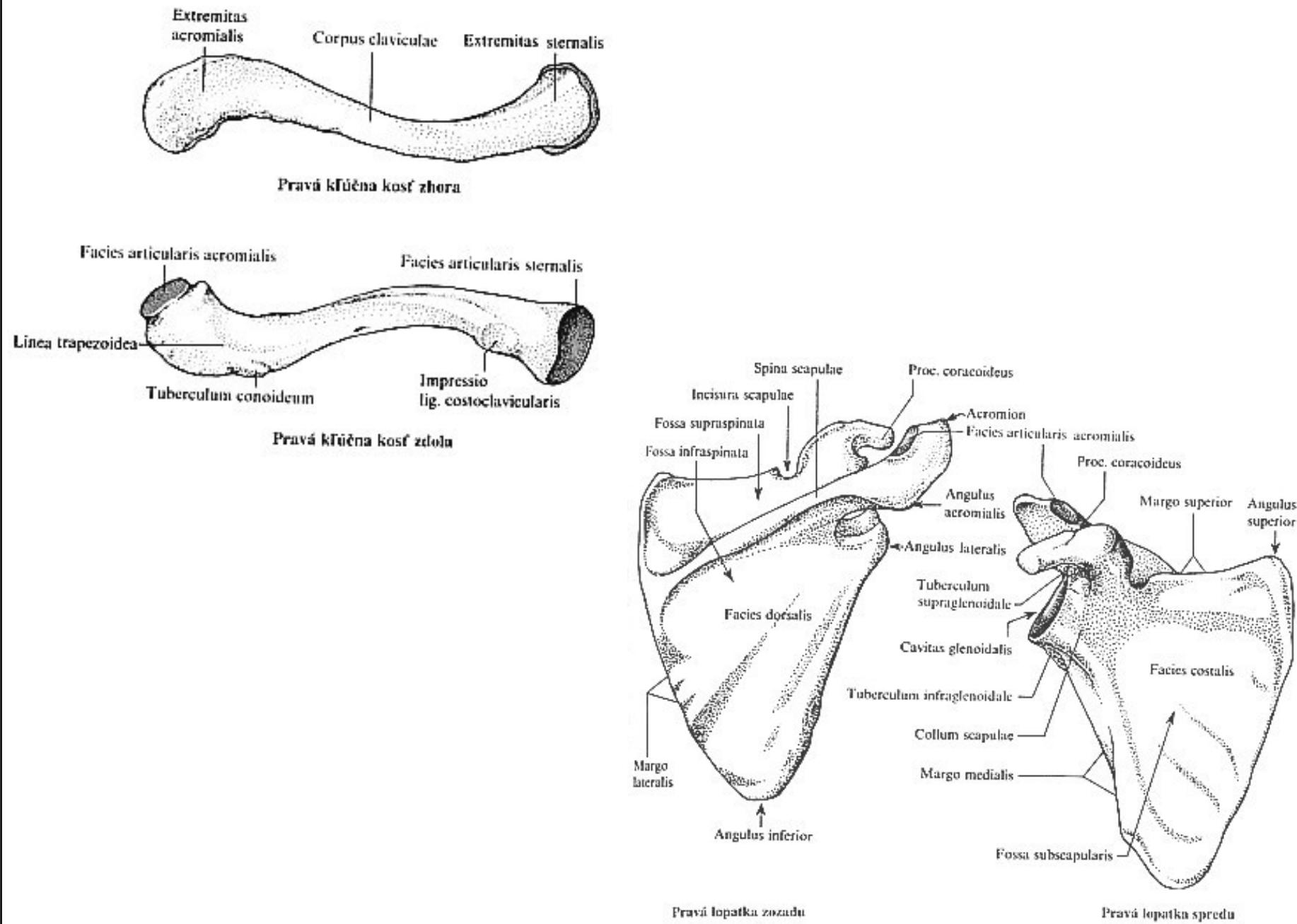
Hrudník



Sacrum

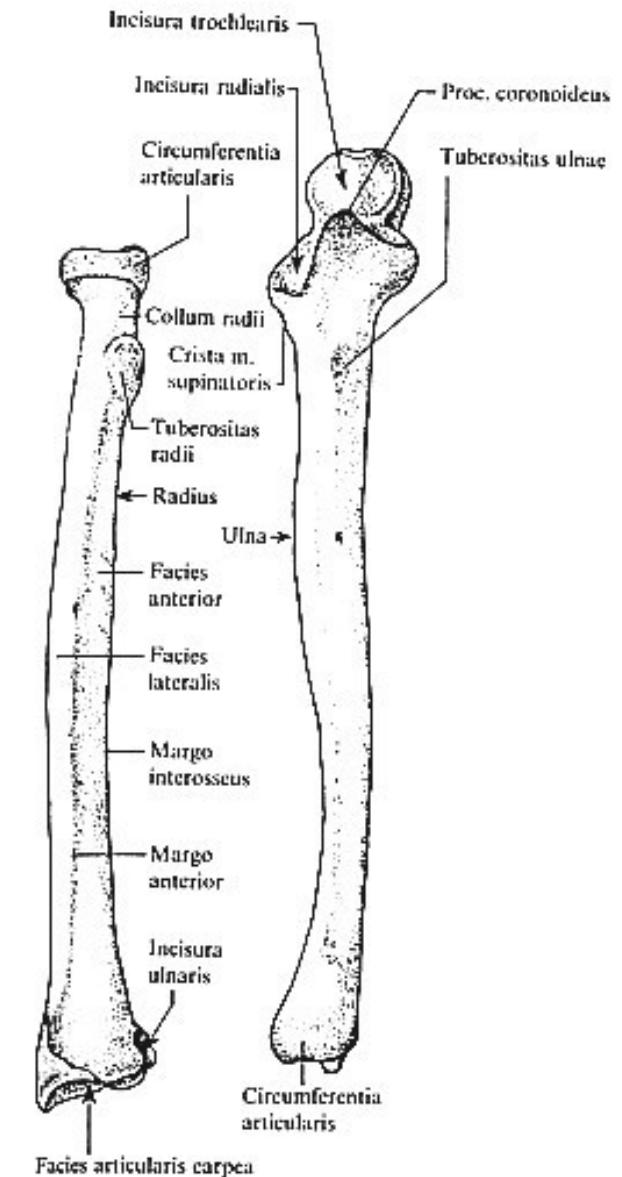
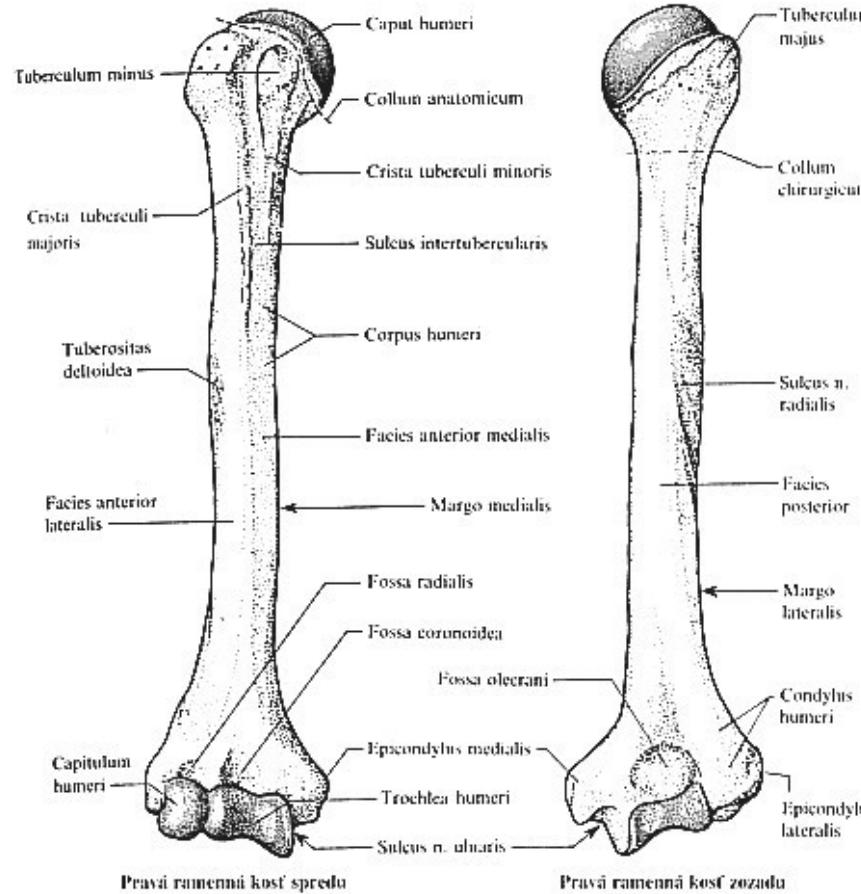


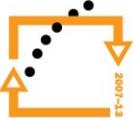
Kostra horní končetiny - pletenec



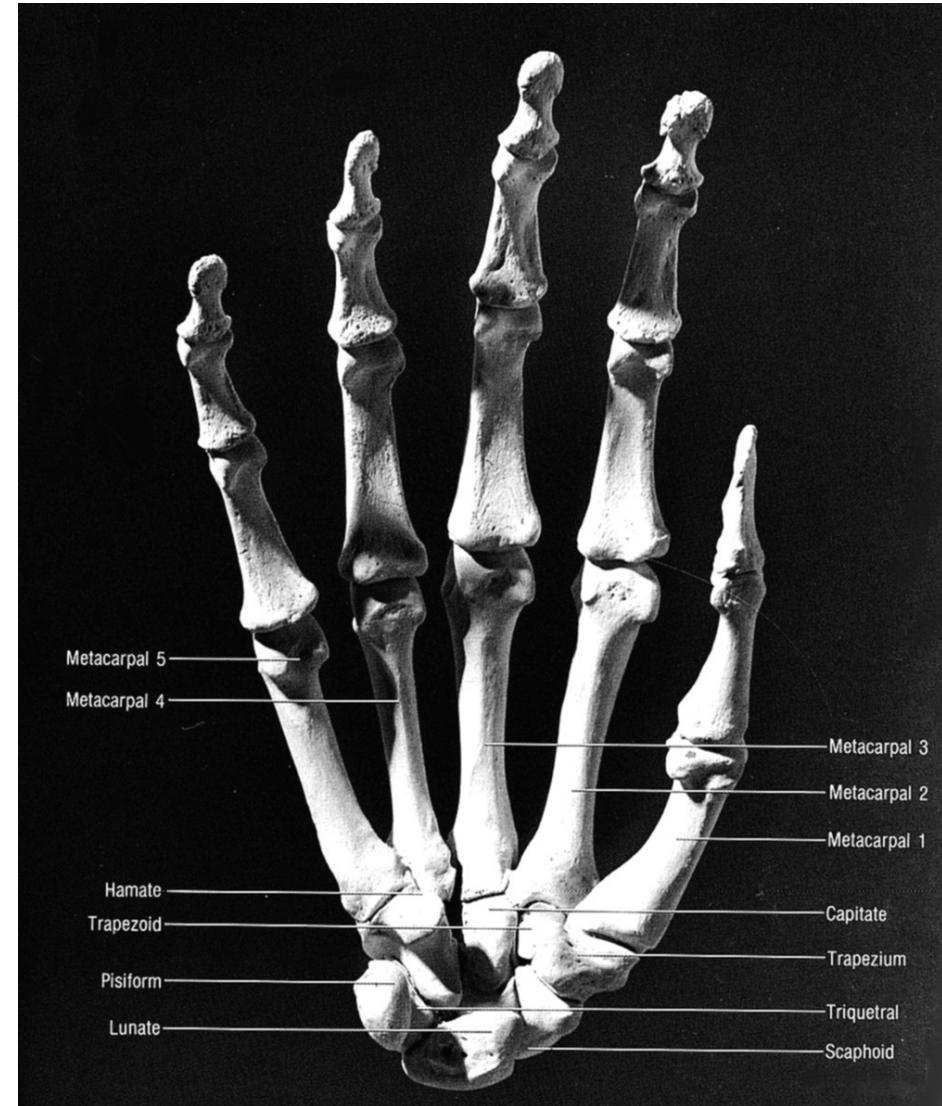


Kosti volné končetiny





Kosti ruky



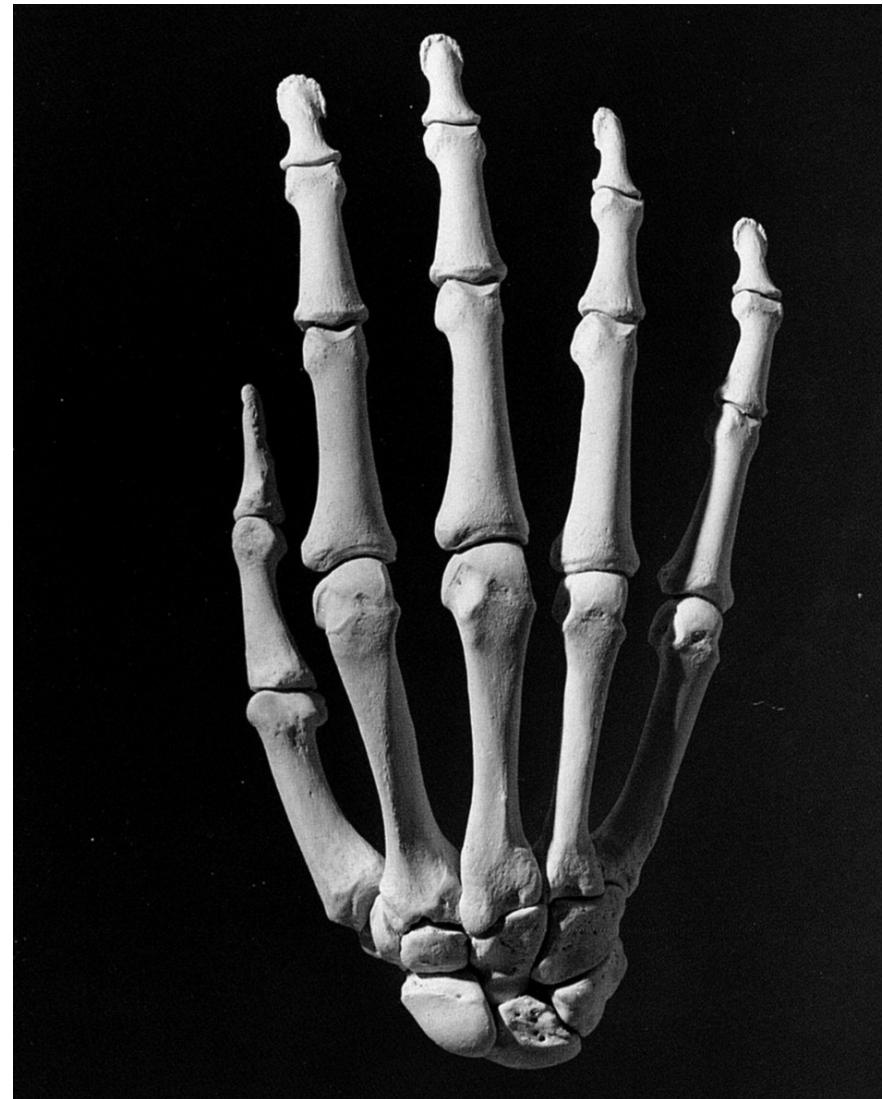


Kosti ruky

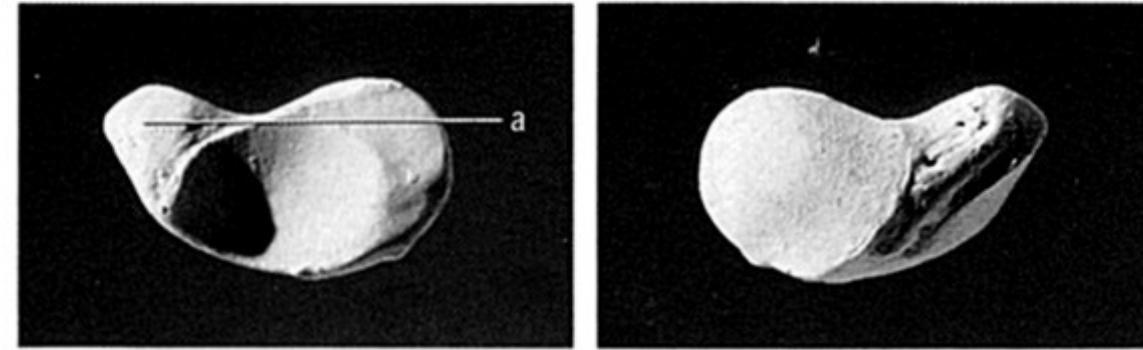
Karpální kůstky (zápěstní)

Proximální řada: kost lodkovitá,
kost poloměsíčitá, kost
trojhranná, kost hráškovitá

Distální řada: kost mnohohranná
větší, kost mnohohranná
menší, kost hlavatá, kost
hákovitá



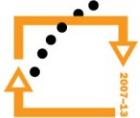
Kost lod'kovitá (os scaphoideum)



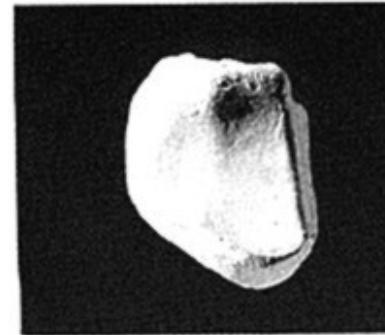
View from the capitate

View from the radius

Figure 10.4 Right scaphoid. Palmar is up. Natural size.

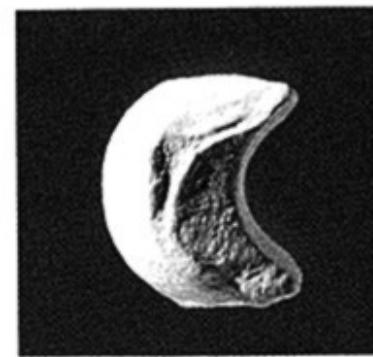


Kost poloměsíčitá (os lunatum)

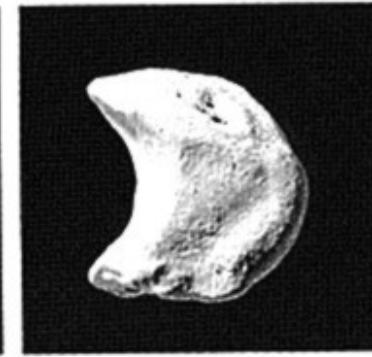


View from the capitate

Figure 10.5 Right lunate. Dorsal is up. Natural size.



View from the scaphoid



View from the triquetral

Figure 10.6 Right lunate. Palmar is up. Natural size.

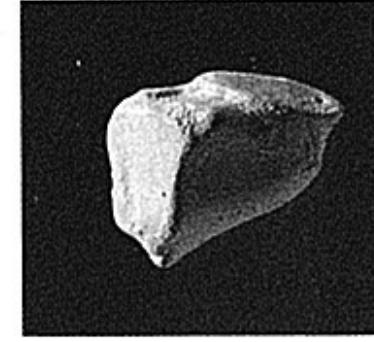


Kost trojhranná (os triquetrum)



Palmar view

Figure 10.7 Right triquetral.
Lateral is up. Natural size.



View from the hamate

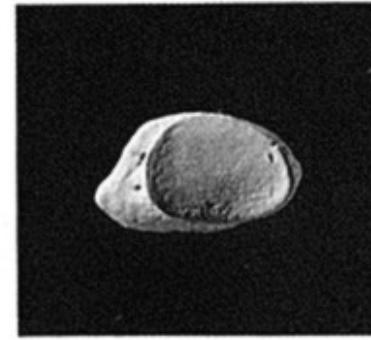
Figure 10.8 Right triquetral.
Palmar is up. Natural size.



EVROPSKÁ UNIE

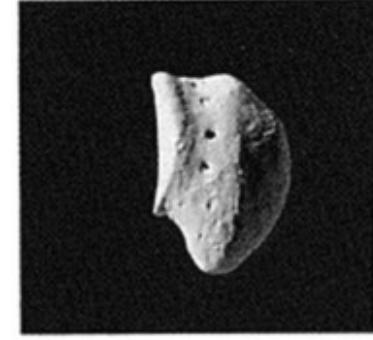


Kost hráškovitá (os pisiforme)



View from the triquetral

Figure 10.9 Right pisiform.
Distal is toward the left.
Natural size.

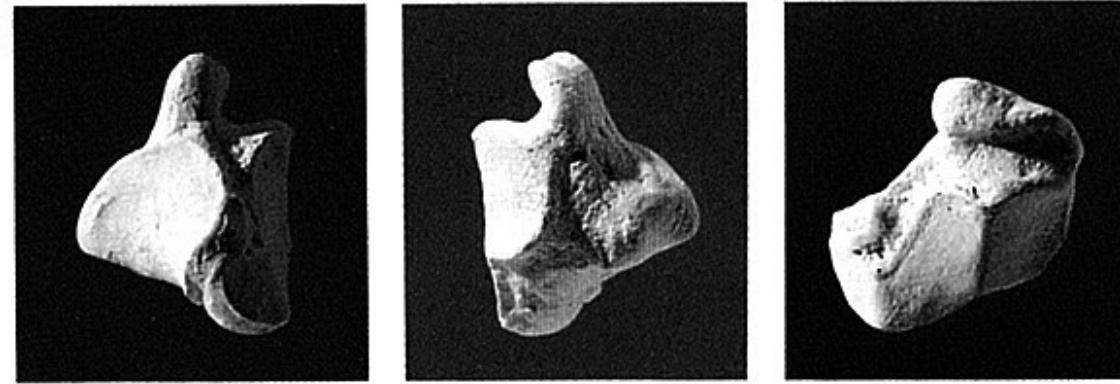


View from the proximal,
palmar hamate end (lateral)

Figure 10.10 Right pisiform. The
triquetral facet is up and faces the
left (dorsal). Natural size.



Kost mnohohranná větší (os trapezium)



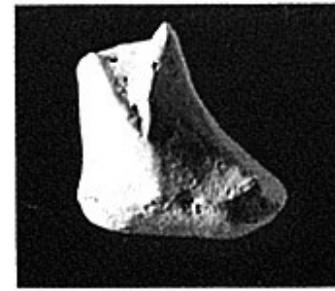
View from the MC-2
base

View from the lateral
scaphoid end

View from the
scaphoid-trapezoid
boundary (from medial)

Figure 10.11 Right trapezium. Palmar is up. Natural size.

Kost mnohohranná menší (os trapezoideum)



View from the
distalmost trapezium



View from the capitate–
scaphoid boundary
(from proximal)

Figure 10.12 Right trapezoid. Palmar is up. Natural size.



EVROPSKÁ UNIE



UNIVERSITAS
MASARYKIANA BRUNENSIS

Kost hlavatá (os capitatum)

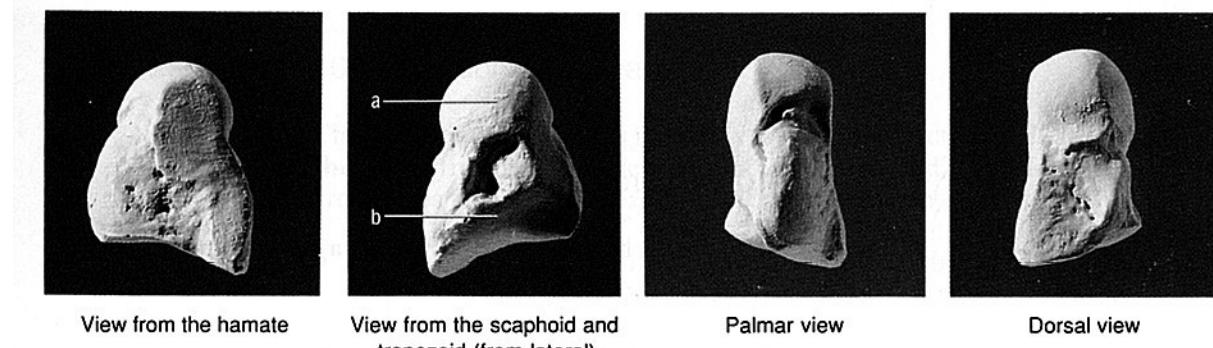
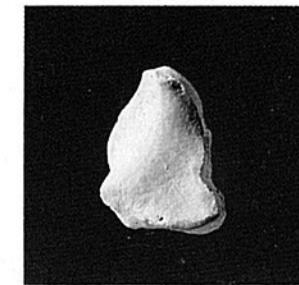


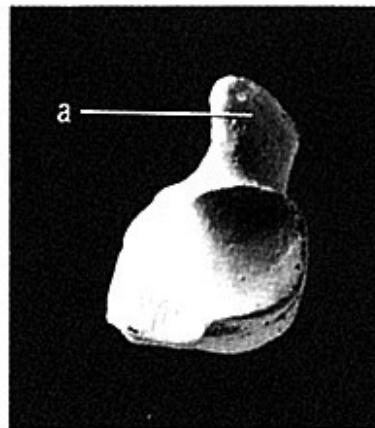
Figure 10.13 Right capitate. Proximal is up. Natural size.

Figure 10.14 Right capitate. Palmar is up. Natural size.

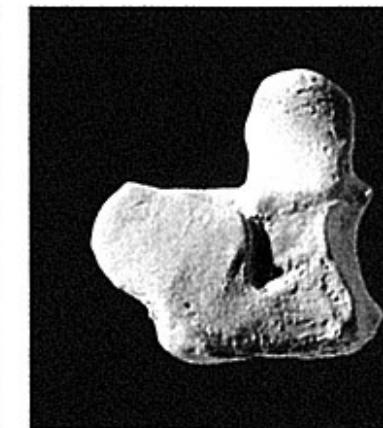




Kost hákovitá (os hamatum)



View from the MC-4 and
MC-5 bases



View from the capitate



View from the triquetral



View from the lunate

Figure 10.15 Right hamate. Palmar is up. Natural size.



Záprstní kosti (ossa metacarpi) a kosti prstů ruky (phalanges)

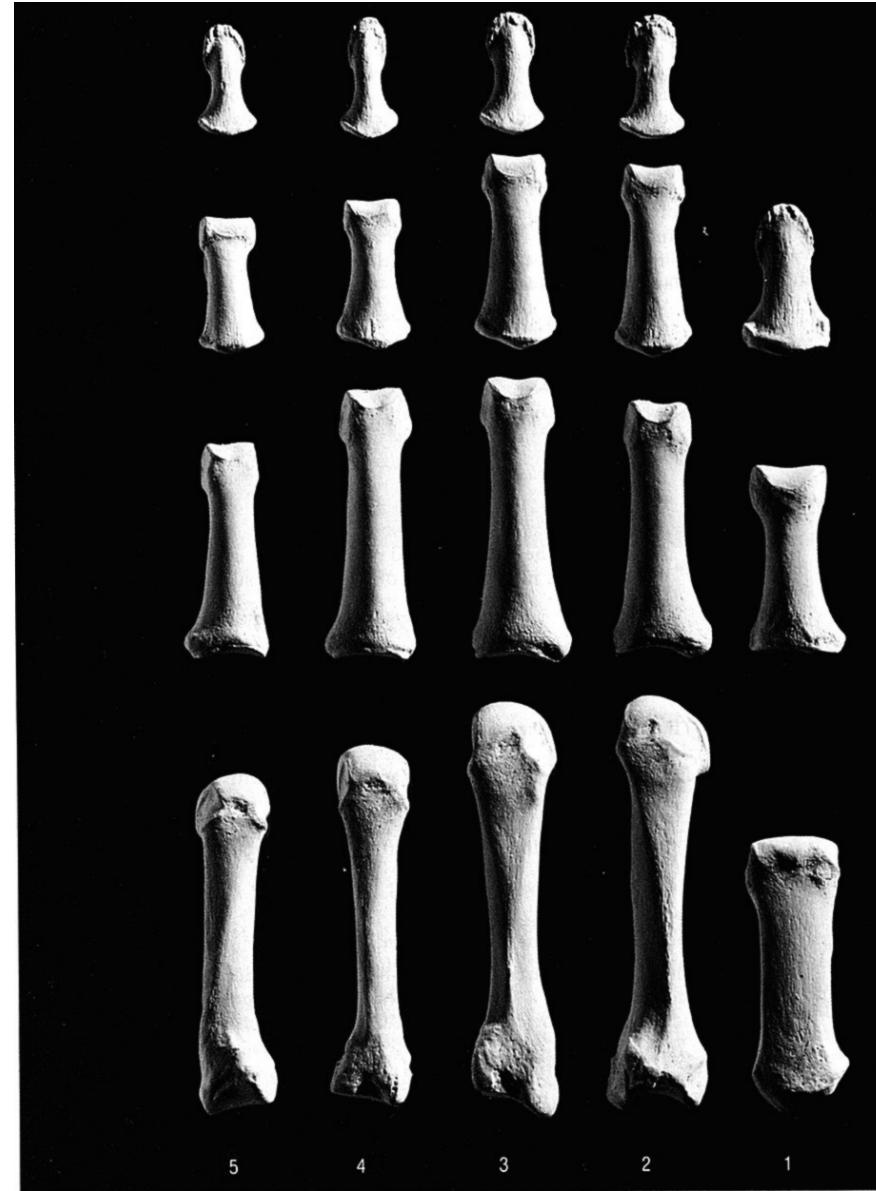


Figure 10.16 Right hand, palmar (anterior), rays 1–5, showing the metacarpals and the proximal, intermediate, and distal hand phalanges. Distal is up, lateral is toward the right. Natural size.



Záprstní kosti a kosti prstů ruky

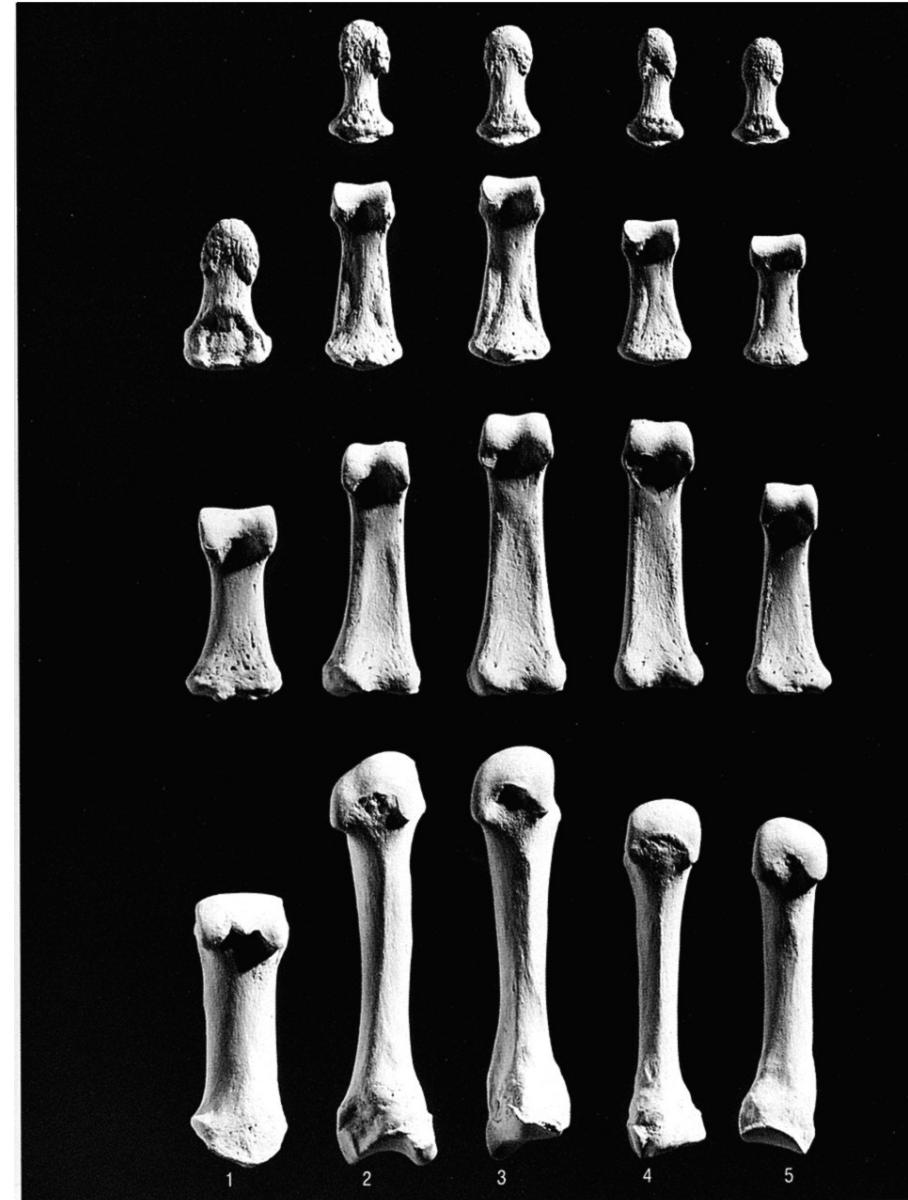
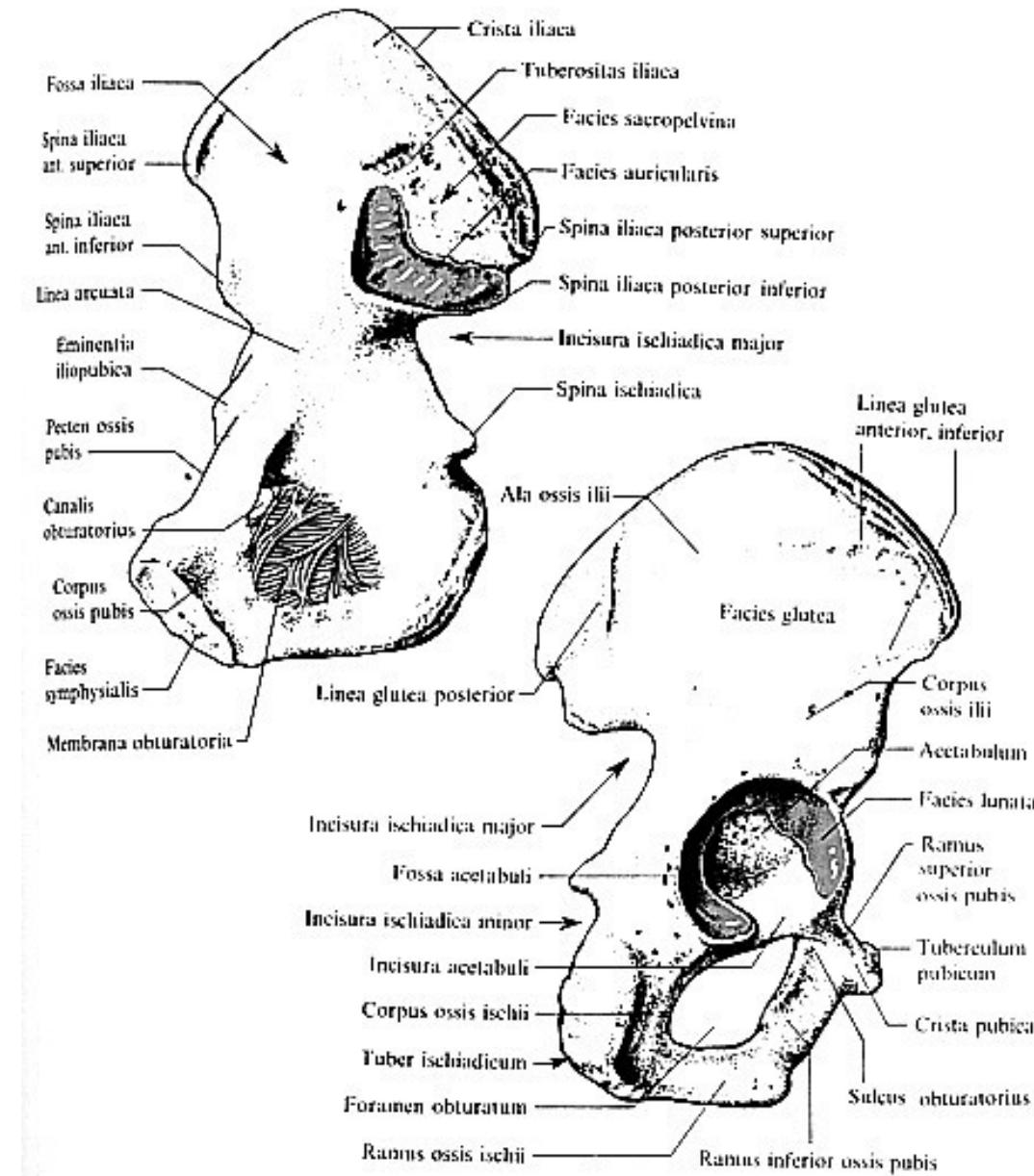


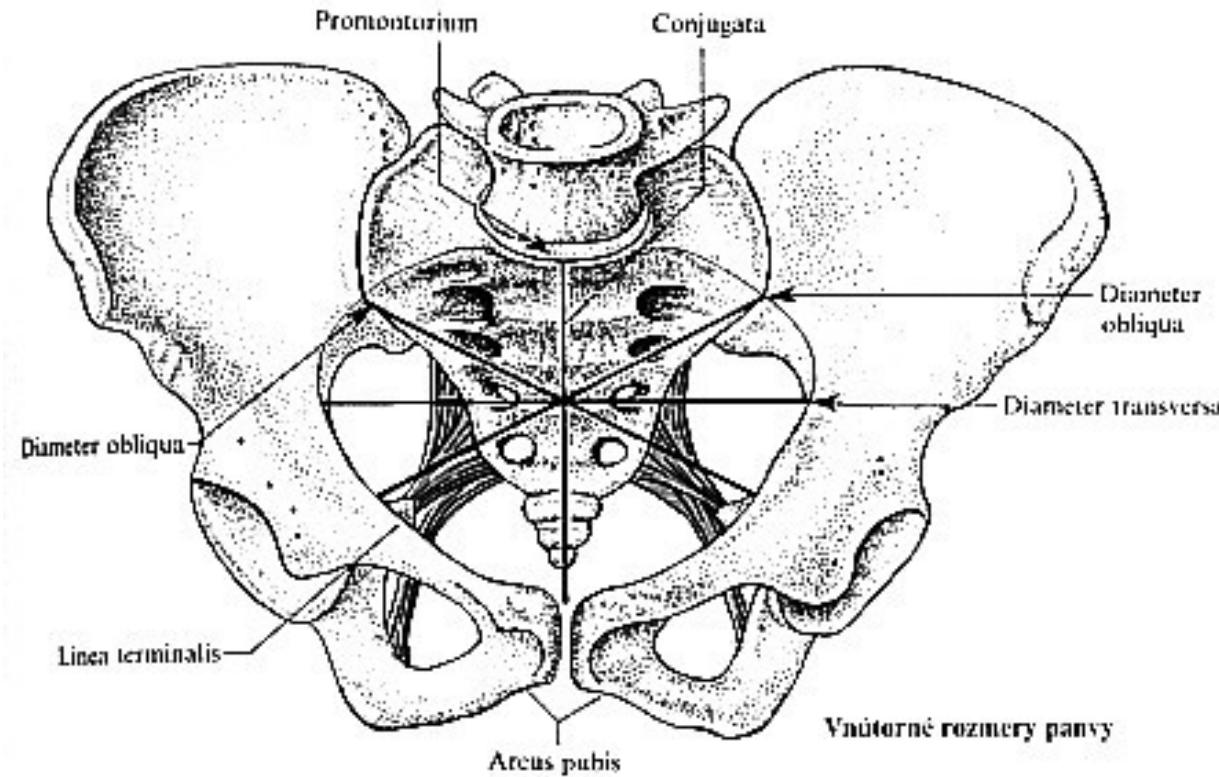
Figure 10.17 Right hand, dorsal (posterior), rays 1–5, showing the metacarpals and the proximal, intermediate, and distal hand phalanges. Distal is up, lateral is toward the left. Natural size.

Kosti dolní končetiny - pletenec

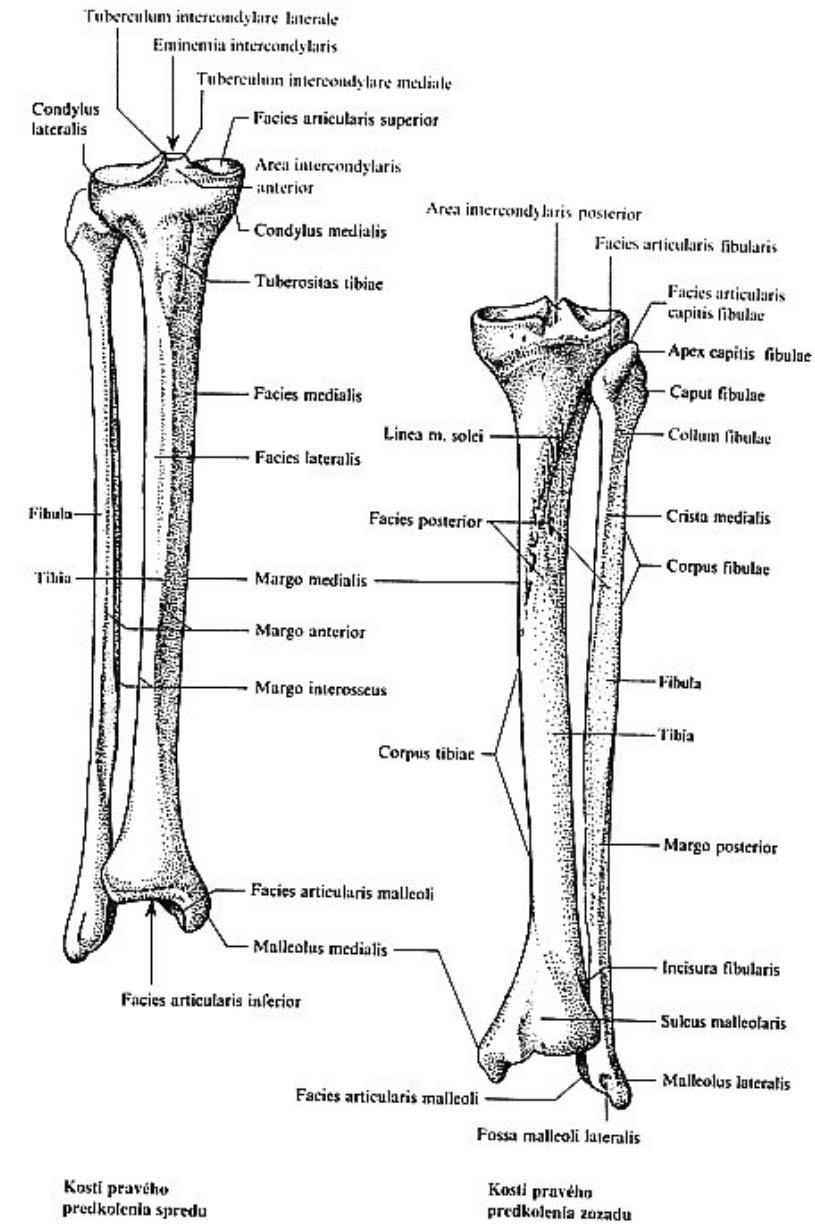
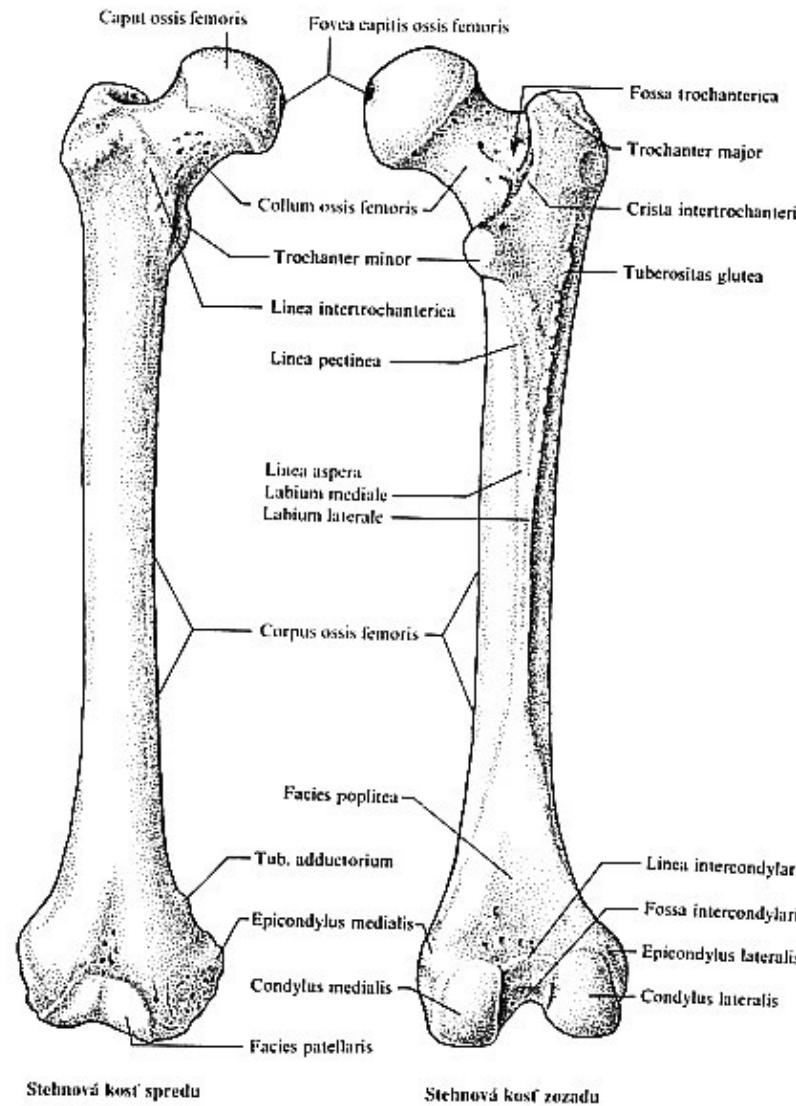




Kosti pánve



Kosti volné končetiny





Kosti nohy

Tarsální kosti (zánártní)

Kost hlezenná, kost patní,
kost loďkovitá, kost
krychlová, 3 kosti
klínové

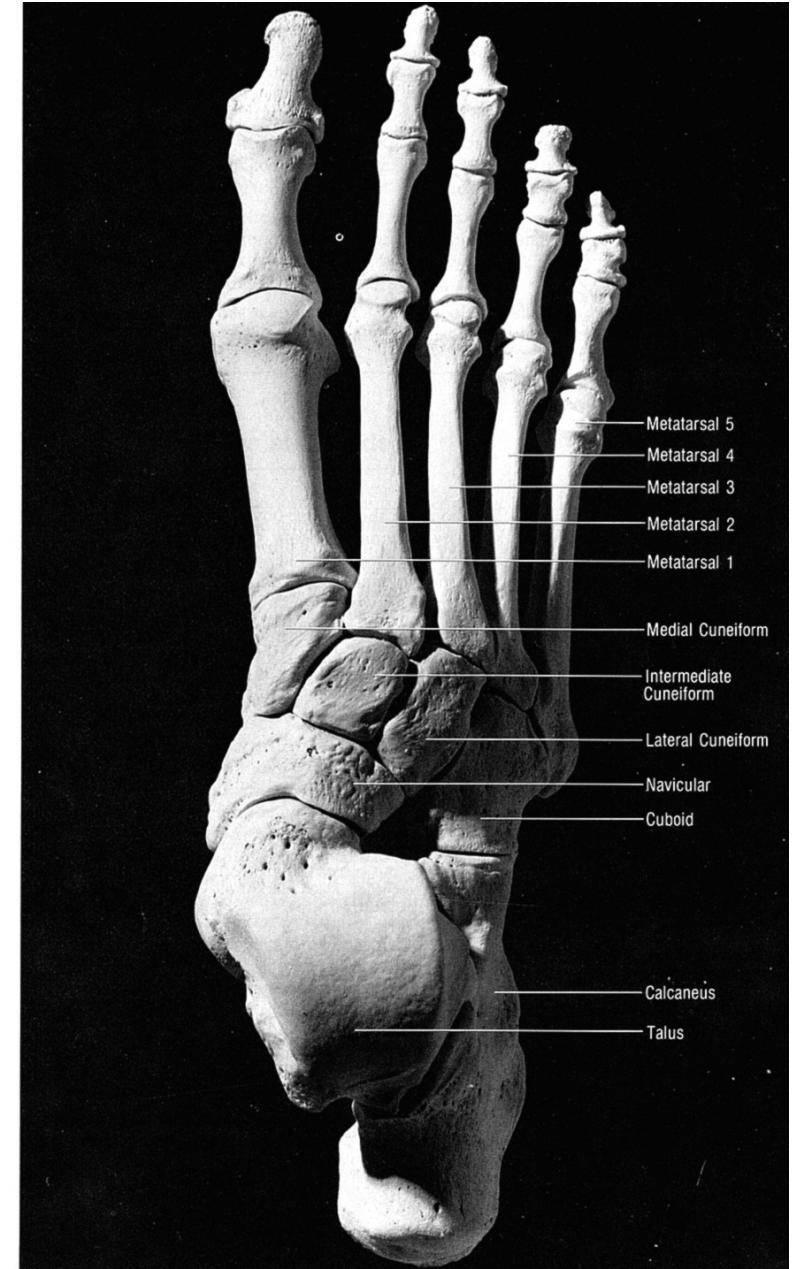
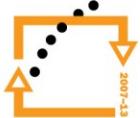


Figure 13.2 Right foot, dorsal (superior). Sesamoid bones not included. Natural size.



Kosti nohy

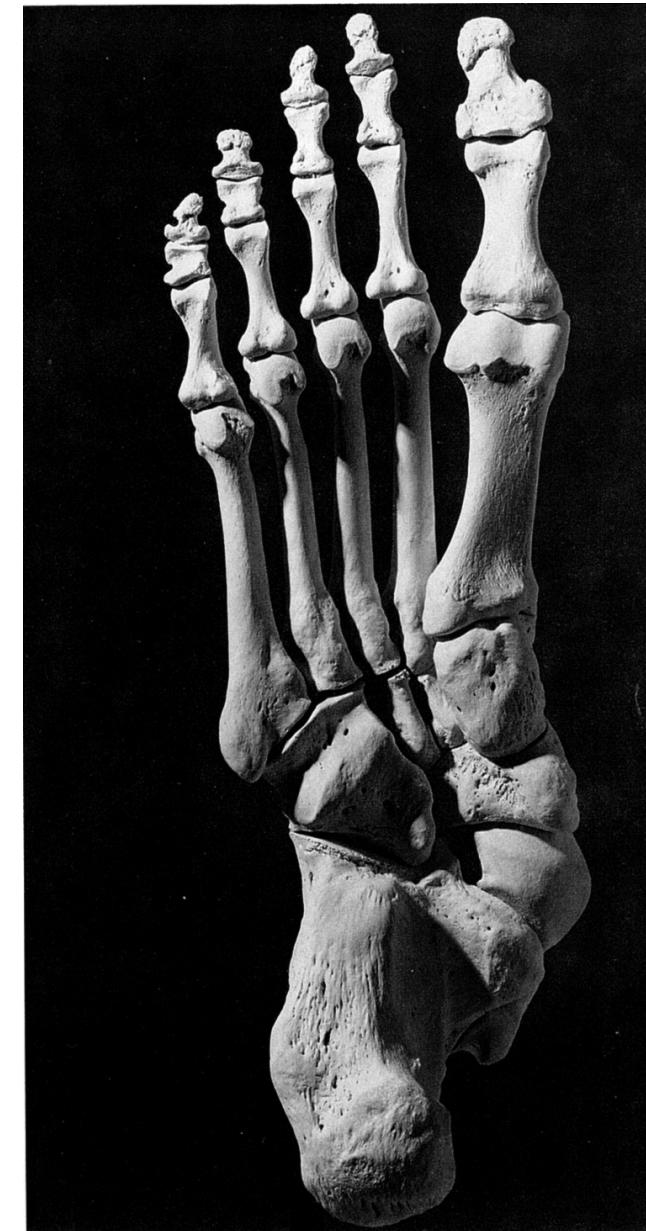


Figure 13.3 Right foot, plantar (inferior). Sesamoid bones not included. Natural size.

Kosti nohy

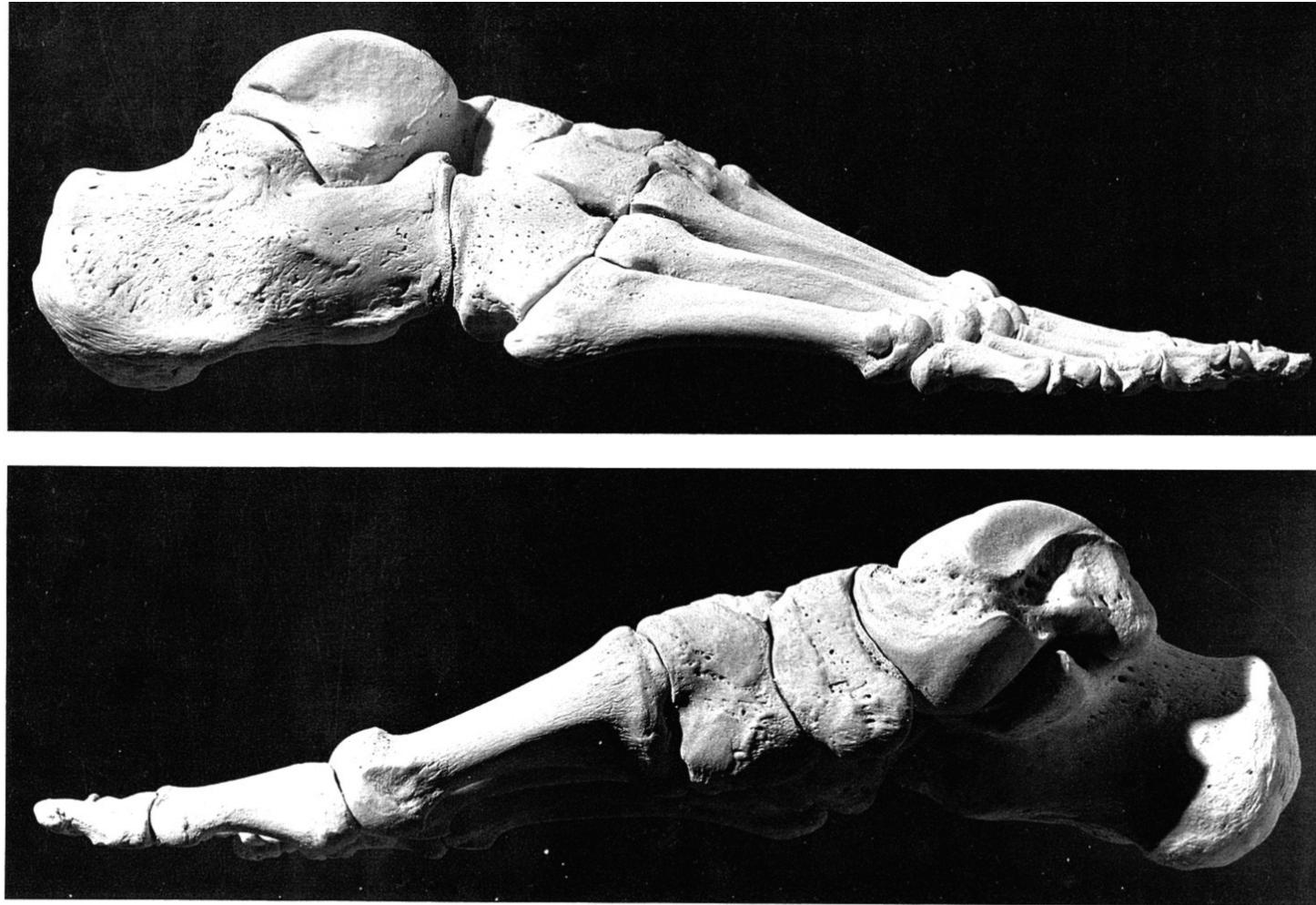
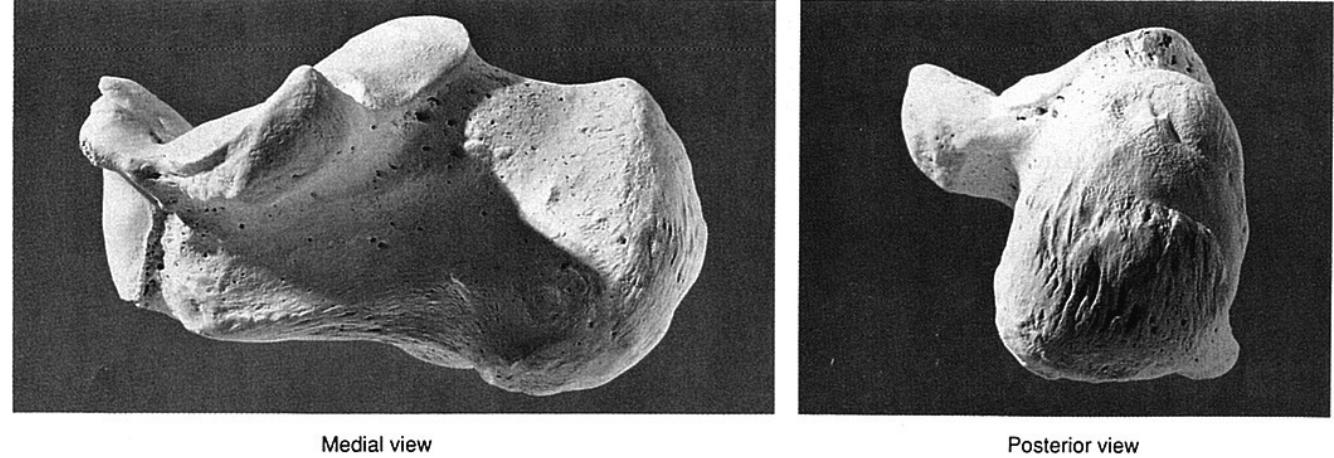


Figure 13.4 Right foot: top, lateral; bottom, medial. Sesamoid bones not included. Natural size.



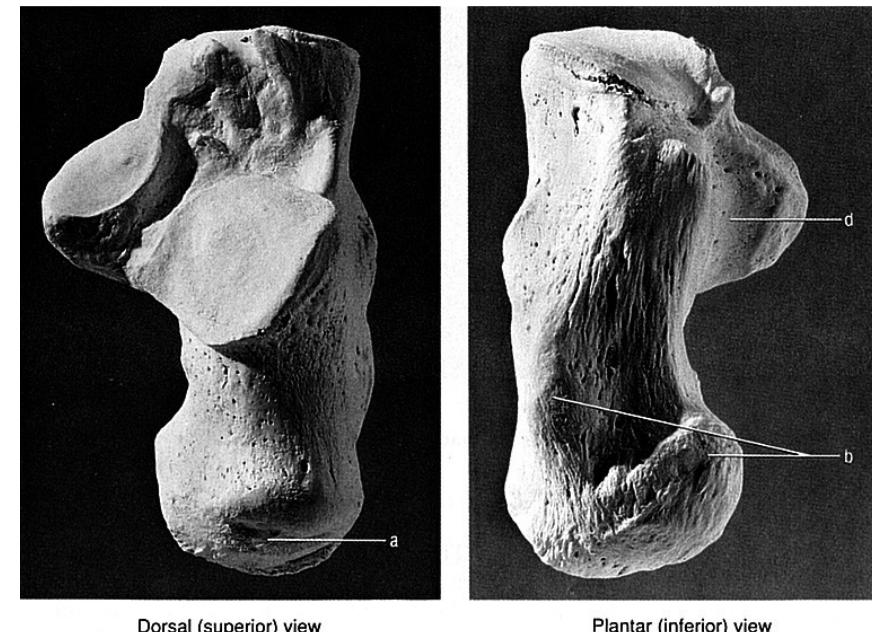
Kost patní (calcaneus)



Medial view

Posterior view

Figure 13.8 Right calcaneus. Dorsal is up. Natural size.

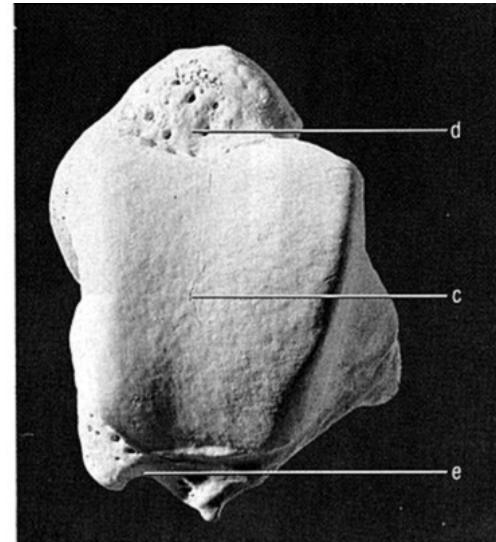


Dorsal (superior) view

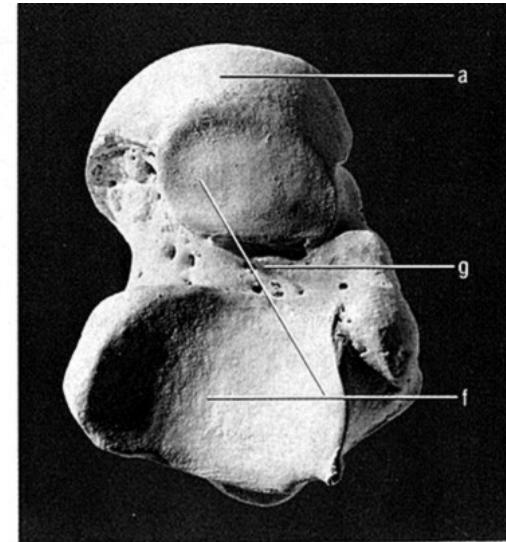
Plantar (inferior) view



Kost hlezenná (talus)

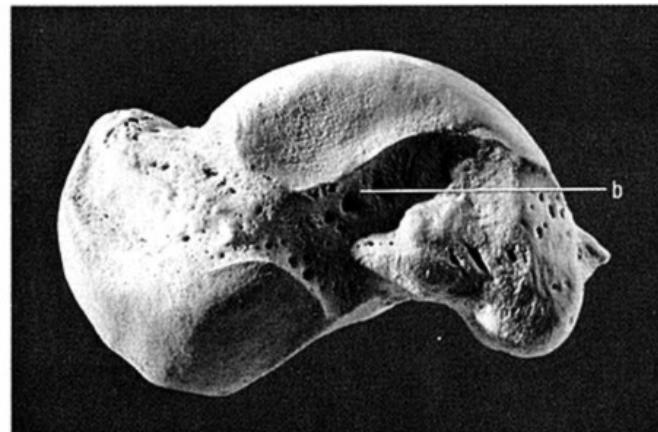


Dorsal (superior) view



Plantar (inferior) view

Figure 13.5 Right talus. Distal is up. Natural size.



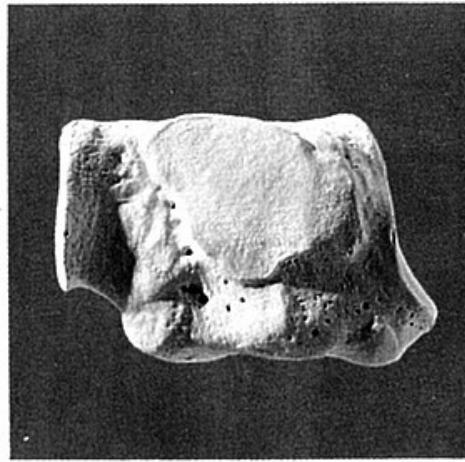
Medial view



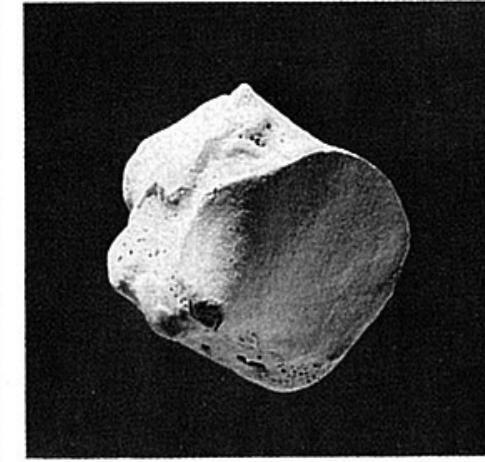
Lateral view

Figure 13.6 Right talus. Dorsal is up. Natural size.

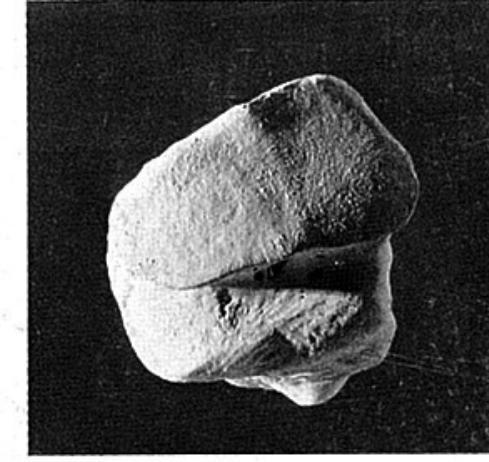
Kost krychlová (os cuboideum)



View from the lateral cuneiform

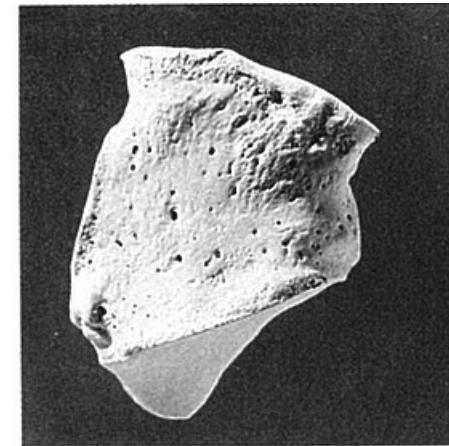


View from the calcaneus

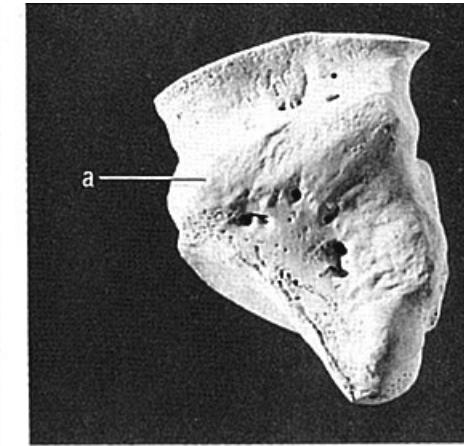


View from the MT-4 and MT-5 bases

Figure 13.11 Right cuboid. Dorsal is up. Natural size.



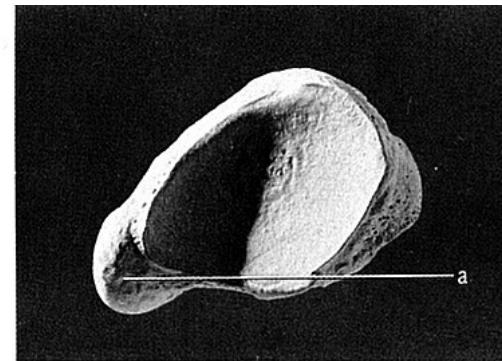
Supero(dorso)lateral view



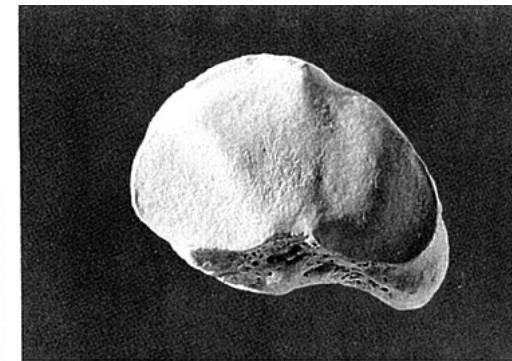
Infero(plantar)medial view

Figure 13.10 Right cuboid. Distal is up. Natural size.

Kost lod'kovitá (os naviculare)

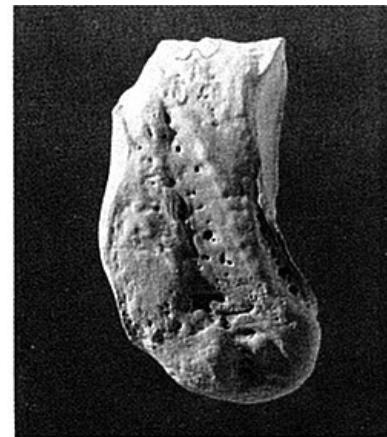


View from the talus (proximal view)



View from the cuneiforms (distal view)

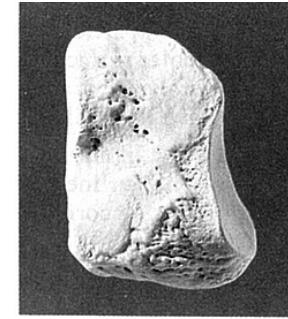
Figure 13.12 Right foot navicular. Dorsal is up. Natural size.



Superomedial view

Figure 13.13 Right foot navicular. Distal is toward the left. Natural size.

Kosti klínové (ossa cuneiformia)



Medial view

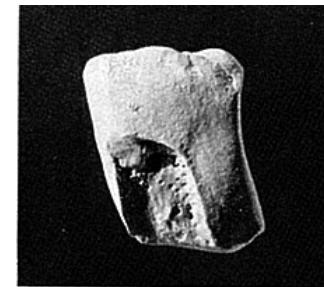


View from the intermediate cuneiform

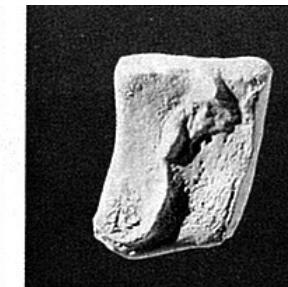


View from the foot navicular

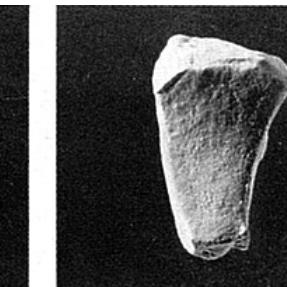
Figure 13.14 Right medial (first) cuneiform. Dorsal is up. Natural size.



View from the medial cuneiform



View from the lateral cuneiform

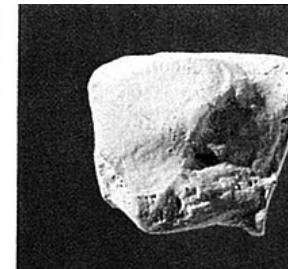


View from the foot navicular

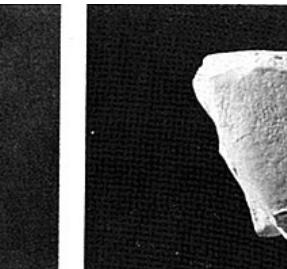
Figure 13.15 Right intermediate (second) cuneiform. Dorsal is up. Natural size.



View from the intermediate cuneiform



View from the cuboid



View from the foot navicular

Figure 13.16 Right lateral (third) cuneiform. Dorsal is up. Natural size.



Kosti nártní (ossa metatarsi) a kosti prstů nohy (phalanges)

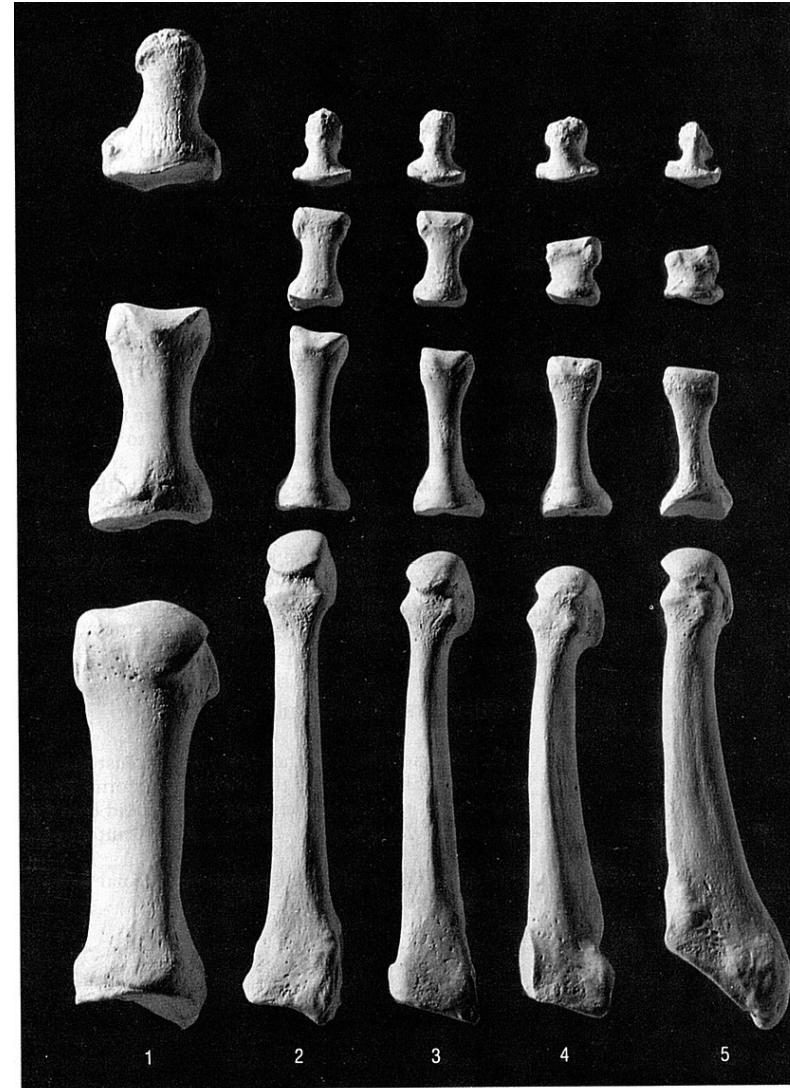


Figure 13.17 Right foot, dorsal (superior), rays 1–5, showing the metatarsals and the proximal, intermediate, and distal foot phalanges. Distal is up, lateral is toward the right. Natural size.



Kosti nártní a kosti prstů nohy



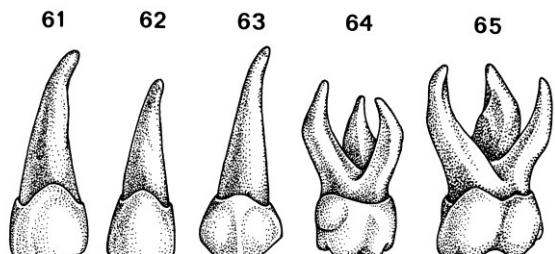
Figure 13.18 Right foot, plantar (inferior), rays 1–5, showing the metatarsals and the proximal, intermediate, and distal foot phalanges. Distal is up, lateral is toward the left. Natural size.



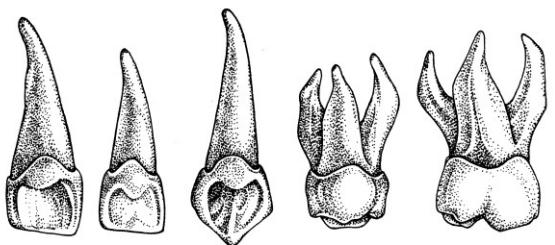
Zuby

Prořezávání zubů mléčného chrupu

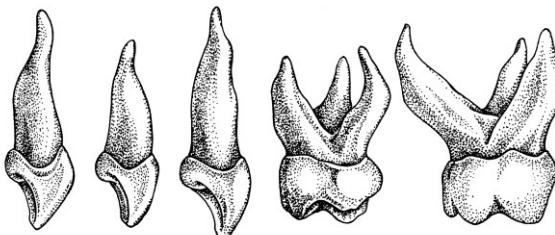
1. střední dolní řezák 6 – 7 měsíc
2. střední horní řezák 8 – 9 měsíc
3. boční řezák horní i dolní 8 – 12 měsíc
4. první stolička dolní i horní 12 – 15 měsíc
5. špičák horní i dolní 16 – 24 měsíc
6. druhá stolička horní i dolní 20 – 30 měsíc



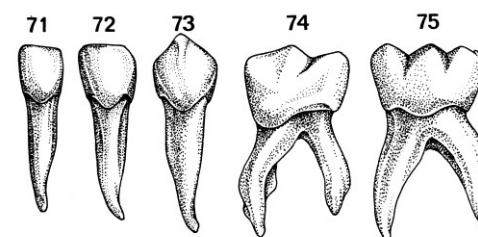
Horné ūvě mliečne zuby vestibulárne



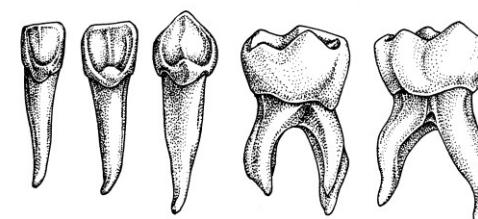
Horné ūvě mliečne zuby lingválne



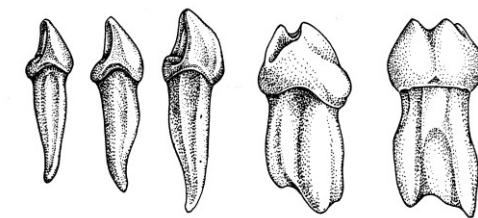
Horné ūvě mliečne zuby meziálne



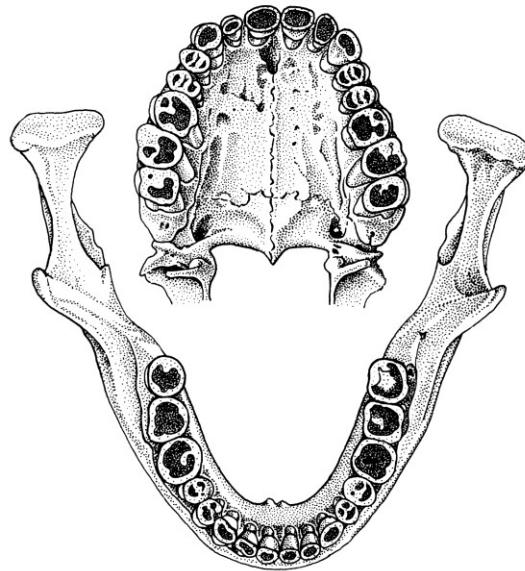
Dolné ūvě mliečne zuby vestibulárne



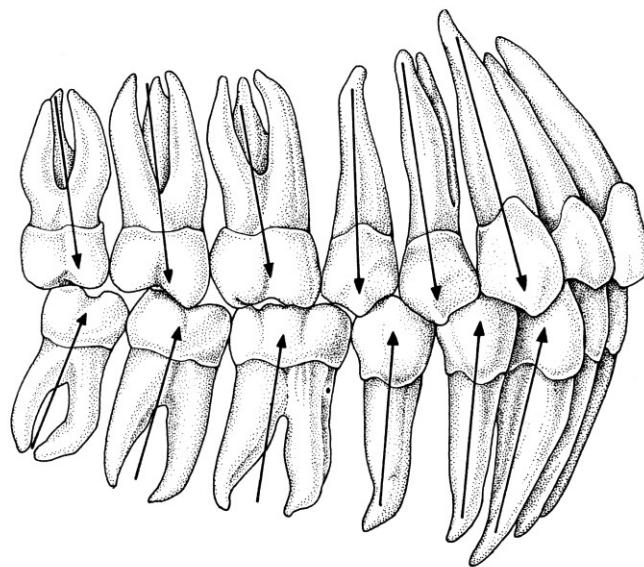
Dolné ūvě mliečne zuby lingválne



Dolné ūvě mliečne zuby meziálne



Abradovaný chrup dospelého človeka (z G.-H. Schumachera, 1980)



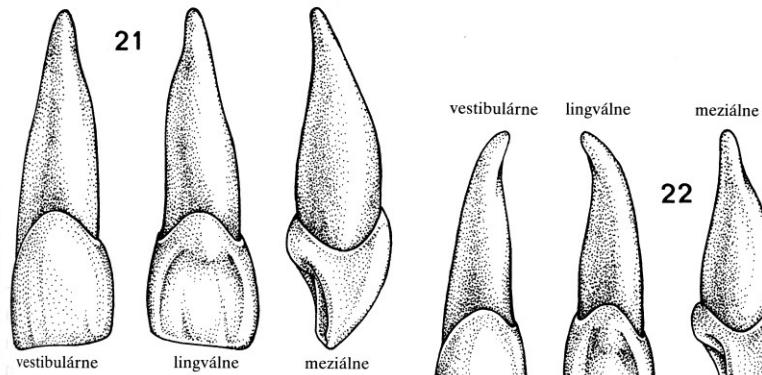
Postavenie osí zubov na vysvetlenie meziálneho posunu zuba

Zuby

Schéma časového prořezávání trvalých zubů

Pořadí	zub	doba prořezávání
1.	první stolička	5. – 7. rok
2.	střední řezák	5. – 7. rok
3.	boční řezák	7. – 9. rok
4.	první premolár	9. – 11. rok
5.	špičák	10. – 14. rok
6.	druhý premolár	11. – 14. rok
7.	druhá stolička	11. – 15. rok
8.	třetí stolička	17. – 40. rok

Řezáky (dentes incisivi)



Horný levý 1. rezák

Délka: korunka: $9,2 \pm 1,5$ mm
koreň: $13,0 \pm 1,7$ mm
celkom: $22,2 \pm 1,9$ mm

Šírka korunky

meziodistálně: $8,1 \pm 0,9$ mm

Čas erupcie: $7,4 \pm 1,0$ rokov ♂
 $7,1 \pm 1,0$ rokov ♀

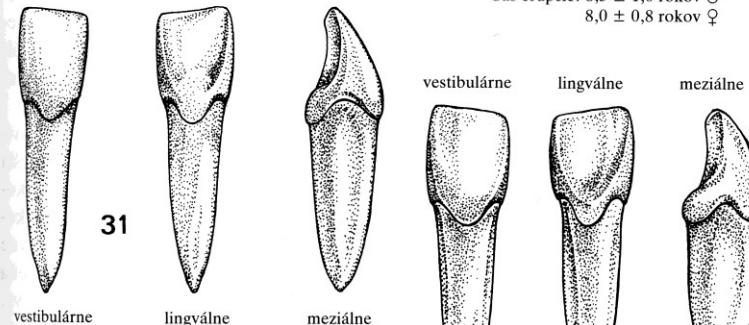
Horný levý 2. rezák

Délka: korunka: $8,6 \pm 1,2$ mm
koreň: $12,9 \pm 1,6$ mm
celkom: $21,5 \pm 1,8$ mm

Šírka korunky

meziodistálně: $6,4 \pm 0,7$ mm

Čas erupcie: $8,5 \pm 1,0$ rokov ♂
 $8,0 \pm 0,8$ rokov ♀



Dolní levý 1. rezák

Délka: korunka: $7,5 \pm 1,3$ mm
koreň: $12,8 \pm 1,6$ mm
celkom: $20,3 \pm 1,8$ mm

Šírka korunky

meziodistálně: $5,1 \pm 0,6$ mm

Čas erupcie: $6,3$ roků ♂
 $6,2$ roků ♀

Dolní levý 2. rezák

Délka: korunka: $8,2 \pm 1,1$ mm
koreň: $13,7 \pm 1,6$ mm
celkom: $21,8 \pm 1,9$ mm

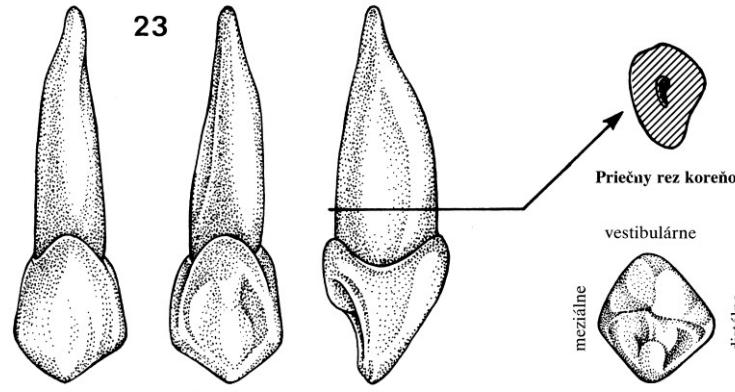
Šírka korunky

meziodistálně: $5,7 \pm 0,6$ mm

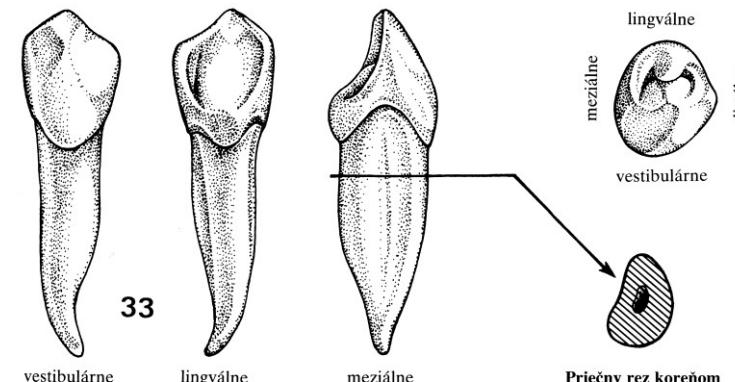
Čas erupcie: $7,8 \pm 1,0$ roků ♂
 $7,5 \pm 0,9$ roků ♀



Špičáky (dentes canini)



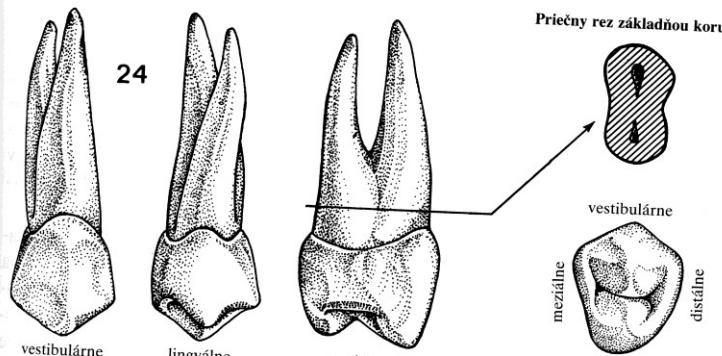
Horný ľavý očný zub
 Dĺžka: korunka: $9,7 \pm 1,4$ mm
 koreň: $15,9 \pm 2,4$ mm
 celkom: $25,6 \pm 2,7$ mm
 Šírka korunky
 meziodistálne: $7,3 \pm 0,6$ mm
 Čas erupcie: $11,8 \pm 1,3$ rokov ♂
 $11,2 \pm 1,2$ rokov ♀



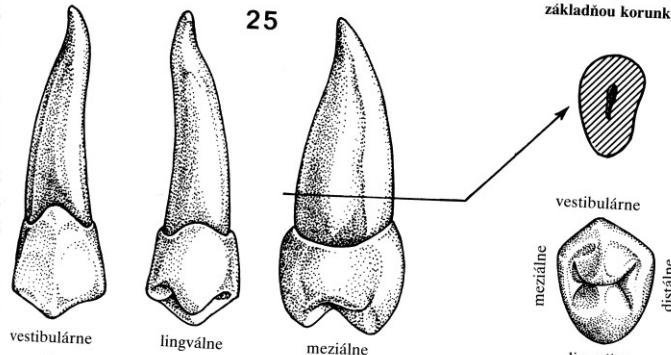
Dolný ľavý očný zub
 Dĺžka: korunka: $9,8 \pm 1,4$ mm
 koreň: $15,3 \pm 2,1$ mm
 celkom: $25,1 \pm 2,3$ mm
 Šírka korunky
 meziodistálne: $6,6 \pm 0,6$ mm
 Čas erupcie: $11,1 \pm 1,6$ rokov ♂
 $10,2 \pm 1,3$ rokov ♀



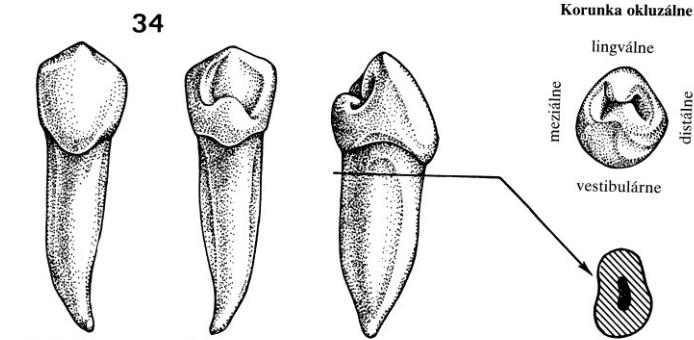
Třenové zuby (dentes premolares)



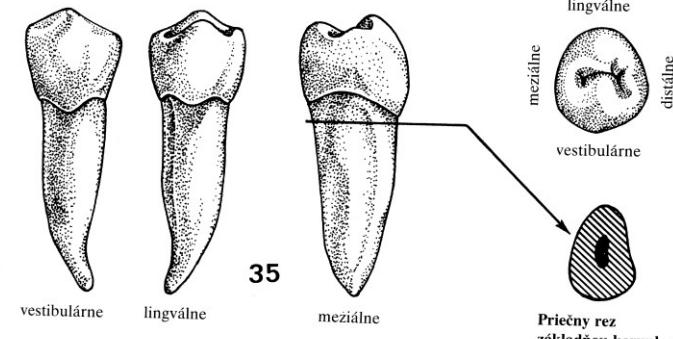
Horný ľavý 1. črenový zub
Dĺžka: korunka: $7,1 \pm 1,0$ mm
koreň: $13,6 \pm 1,8$ mm
celkom: $20,7 \pm 2,0$ mm
Šírka korunky
meziostále: $6,7 \pm 0,6$ mm
Čas erupcie: $10,6 \pm 1,6$ rokov ♂
 $10,2 \pm 1,5$ rokov ♀



Horný ľavý 2. črenový zub
Dĺžka: korunka: $6,7 \pm 0,9$ mm
koreň: $14,4 \pm 1,9$ mm
celkom: $20,8 \pm 2,0$ mm
Šírka korunky
meziostále: $6,5 \pm 0,7$ mm
Čas erupcie: $11,5 \pm 1,5$ rokov ♂
 $11,1 \pm 1,4$ rokov ♀

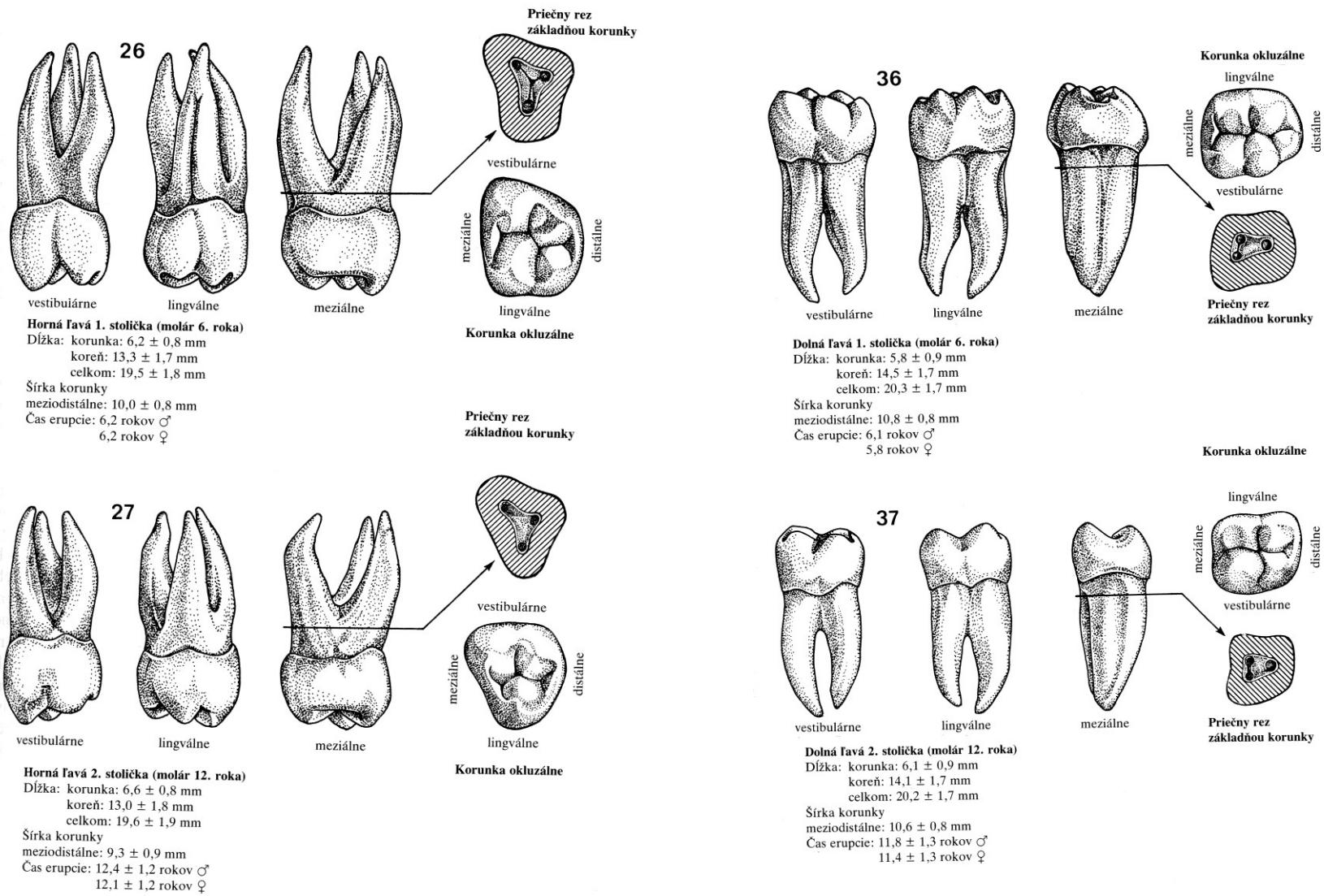


Dolný ľavý 1. črenový zub
Dĺžka: korunka: $7,8 \pm 1,1$ mm
koreň: $13,7 \pm 1,7$ mm
celkom: $21,5 \pm 1,8$ mm
Šírka korunky
meziostále: $6,6 \pm 0,6$ mm
Čas erupcie: $11,1 \pm 1,3$ rokov ♂
 $10,6 \pm 1,3$ rokov ♀



Dolný ľavý 2. črenový zub
Dĺžka: korunka: $6,7 \pm 1,1$ mm
koreň: $15,2 \pm 1,8$ mm
celkom: $21,9 \pm 1,9$ mm
Šírka korunky
meziostále: $6,8 \pm 0,7$ mm
Čas erupcie: $11,9 \pm 1,4$ rokov ♂
 $11,3 \pm 1,4$ rokov ♀

Stoličky (dentes molares)





Náplň dnešního cvičení:

1. Seznámení s kosterním materiélem.
2. Rozlišení jednotlivých kostí lidského skeletu.
3. Odlišení kostry dospělého a nedospělého člověka.

Úkol:

1. Složit lidskou kostru v základním anatomickém postavení.
2. Identifikovat a označit (obyč. tužkou) vybrané antropometrické body na lebce:

b bregma

ba basion

eu euryon

g glabella

gn gnathion

go gonion

l lambda

m metopion

n nasion

op opistocranion

v vertex

zy zygion